

ปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง
อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

โดย

นายเชาวินทร์ กองผา

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง)
สาขาวิชาการเมืองการปกครอง สำหรับนักบริหาร
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ปีการศึกษา 2560
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง
อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

โดย

นายเชาวินทร์ กองผา

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง)
สาขาวิชาการเมืองการปกครอง สำหรับนักบริหาร
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ปีการศึกษา 2560
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

PROBLEMS AND OBSTACLES TO REVENUE COLLECTION OF
TUNGKWANG SUBDISTRICT, PHANATNIKHOM DISTRICT, CHONBURI

BY

MR.CHAOWIN KONGPHA

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF POLITICAL SCIENCE (POLITICS AND GOVERNMENTS)
PROGRAM IN POLITICS AND GOVERNMENTS FOR EXECUTIVE
FACULTY OF POLITICAL SCIENCE
THAMMASAT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2017
COPYRIGHT OF THAMMASAT UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์

การค้นคว้าอิสระ

ของ

นายเชาวินทร์ กองผา

เรื่อง

ปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง
อำเภอพนสนิมคม จังหวัดชลบุรี

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติ ให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง)

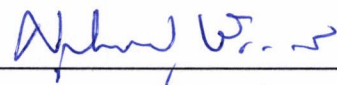
เมื่อ วันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2561

ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณภา ทิระสังข์)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภสวัสดิ์ ชัยวาลัย)

คณบดี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิวดา กมลเวชช)

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	ปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี
ชื่อผู้เขียน	นายเชาวินทร์ กองผา
ชื่อปริญญา	รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง)
สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย	การเมืองการปกครอง สำหรับนักบริหาร รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	รศ.ดร.ศุภสวัสดิ์ ชัชวาลย์
ปีการศึกษา	2560

บทคัดย่อ

การศึกษา เรื่อง ปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการบริหารงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี 2) ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหา ปรับปรุง เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง จังหวัดชลบุรี โดยสัมภาษณ์ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูล เป็นแนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) และทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการจัดกลุ่มข้อมูล (Categories) เนื้อหาที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ ทำการเชื่อมโยงเนื้อหาแต่ละส่วนเข้าด้วยกันเพื่อหาข้อสรุป (Proposition) ทั้งในภาพรวมและส่วนย่อยของข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น และมีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation Technique) ด้านข้อมูล (Data Triangulation) นำเสนอข้อมูลในรูปแบบความเรียงตามวัตถุประสงค์

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่ และของผู้เสียภาษี พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บรายได้ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี เกิดจากการทำงานอย่างไม่มีระเบียบแบบแผน และขาดความสามารถ ประสิทธิภาพ ประชาชนผู้เสียภาษีแจ้งบัญชีทรัพย์สินของตนเองไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ควรจัดส่งเจ้าหน้าที่รับการอบรมเกี่ยวกับกฎหมาย กฎระเบียบตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือหน่วยงานจัดอบรมเพื่อเพิ่มทักษะ และความรู้ความเข้าใจในด้านกฎหมายเกี่ยวกับภาษีทุกภาษีที่เกี่ยวข้องปัจจัยด้านการจัดเก็บภาษี

รายได้ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บรายได้ด้านการจัดเก็บภาษีรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี เกิดจากท้องถิ่นจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินได้น้อย ควรนำแบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากขึ้น จัดส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรม หรือให้มีการปฏิบัติงานภาคสนาม ทำความเข้าใจกับพื้นที่ให้มากขึ้นเพื่อจะได้มีความกล้าตัดสินใจ และจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวก ปัจจัยด้านเอกสารการยื่นแบบภาษีบำรุงท้องที่ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บรายได้ด้านเอกสารการยื่นแบบภาษีบำรุงท้องที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี เกิดจากการจัดเก็บข้อมูลยังไม่เป็นระบบและขาดความถูกต้อง ระบบแผนภาษีไม่เป็นปัจจุบัน ควรมีการนำระบบสารสนเทศด้านคอมพิวเตอร์เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการยื่นแบบภาษี เพื่อลดขั้นตอนหรือระยะเวลาในการมาเสียภาษีของประชาชนเพื่อสร้างความสะดวกสบาย และความรวดเร็วในการยื่นแบบภาษี ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์พบว่า เกิดจากงบประมาณในการประชาสัมพันธ์แต่ละปีตั้งไว้ไม่เพียงพอ ค่าใช้จ่ายในประชาสัมพันธ์สูง จึงทำให้ดำเนินการได้ไม่ค่อยทั่วถึงครอบคลุม ควรจะมีการจัดตั้งงบประมาณให้เพียงพอในการประชาสัมพันธ์ให้เพียงพอในแต่ละปีงบประมาณ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการพบว่า ควรจะมีการจัดตั้งงบประมาณพัฒนาบุคลากรด้านการจัดเก็บ พัฒนาแบบเครื่องมือสนับสนุนให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และอำนวยความสะดวกประชาชนที่มาเสียภาษี ปัจจัยด้านบทลงโทษของผู้ไม่เสียภาษีตามที่กฎหมายกำหนดพบว่า ควรมีการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เสียภาษีตระหนักถึงความสำคัญของการมาเสียภาษี กฎหมายต้องให้อำนาจในการดำเนินคดีอย่างเด็ดขาด ปัจจัยด้านสภาพการดำเนินงานเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานพบว่า ควรมีการเพิ่มพูนประสิทธิภาพให้แก่พนักงานส่วนตำบล โดยการส่งเสริมให้การศึกษา อบรมและดูงานเกี่ยวกับการพัฒนารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับหน่วยงานอื่นเพื่อนำมาปรับประยุกต์ใช้

คำสำคัญ: ปัญหาและอุปสรรค, การจัดเก็บรายได้, องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง

Independent Study Title	PROBLEAMS AND OBSTACLES TO REVENUE COLLECTION OF TUNGKWANG SUBDISTRICT, PHANATNIKHOM DISTRICT, CHONBURI
Author	Mr.Chaowin Kongpha
Degree	Master of Political Science (Politics and Governments)
Major Field/Faculty/University	Program in Politics and Governments for Executive Political Science Thammasat University
Independent Study Advisor	Associate professor Dr.Supasawat Chatchawan
Academic Years	2017

ABSTRACT

Study of problems and obstacles to revenue collection of Tambon Tongkwang Administrative Organization, Phanatnikhom District, Chonburi. The objectives of this study are 1) study the problems and obstacles to revenue management of Tungkwang Administrative Organization, Phanatnikhom District, Chonburi 2) study the solutions to improve the efficiency of the management of revenue collection of Tungkwang Subdistrict, Chonburi. Data were collected from 8 key informants. A questionnaire used in structured interview and content analysis by categories. The content provided in the interview links each of the sections together provide a summary of both the overall and the subsections of the facts and the triangulation. The data presented in the form of the objective. The results of the study revealed that the knowledge of law and regulation of local taxation of officials and taxpayers. The problems and obstacles in collecting knowledge about the local tax laws and regulations of tungkwang Administrative Organization, Phanatnikhom District, Chonburi. From the unstructured work and lack of efficiency taxpayers incomplete reporting of their property should be sent to the training staff on the law, regulations, relevant agencies. The income tax collection problem found that the problems and obstacles in income tax

collection of Tungkwang Subdistrict Administrative Organization, Phanatnikhom District, Chonburi was born of local taxpayers. The local tax levy is less. The information technology should be used to benefit property tax. Send staff to attend training or field work to understand the area. To be brave and provide facilities. In the case of the filling of a tax return. It was found that the problems are storage. The Problems and obstacles in the collection of revenue tax documents of the Tungkwang Subdistrict Administrative Organization, Phanatnikhom District, Chonburi, province. The problem and obstacles to revenue collection of Tungkwang Subdistrict Administrative Organization, Phanatnikhom District, Chonburi

Due to the data storage is not systematically inaccurate. Tax system is not current information systems should be introduced computer is involved in tax filling. To reduce the stage or duration of tax payers. To create convenience and speed in tax filling. Public relations factors. The budget for public relations is not enough. High publicity expenses do not quite cover it. There should be sufficient budget for public relations in each fiscal year. Management factors found that budget should be established for storage personnel development. Develop a tool that supports just the job and the taxpayers convenience. The penalty for non-taxpayers as prescribed by the law. There should be incentives for taxpayers to realize the importance of taxation. The law must give the power to prosecute. Factors related to operating conditions. There should be an increase in efficiency for the district employees. By encouraging education, training and study about income development of local government organizations and other agencies to apply.

Keywords: Problems and obstacles to revenue, Tungkwang Subdistrict

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาเรื่อง “ปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวางอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี” สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากคณาจารย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือเป็นอย่างดี โดยเฉพาะท่านอาจารย์ รศ.ดร.ศุภสวัสดิ์ ชัชวาลย์ ในฐานะที่ปรึกษางานนิพนธ์ ที่ได้เสียสละให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางในการคัดเลือกเรื่องที่ศึกษาและตรวจทาน ตลอดจนได้กรุณาตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มแรกศึกษาค้นคว้าค้นคว้าจนเสร็จสิ้นกระบวนการศึกษา ผู้วิจัยขอกราบขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณท่านสมุหชัย อภิชิตพงศ์ชัย นายองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง และเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวางทุกท่าน ที่ช่วยเหลือ ค้นคว้าข้อมูล และให้คำปรึกษาแนะนำอันเป็นประโยชน์ และเสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา - มารดา และขอบคุณเพื่อน ๆ ที่คอยให้คำปรึกษา และให้กำลังใจมาโดยตลอด จนทำให้งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

นายเชาวินทร์ กองผา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(3)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญภาพ	(8)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง	2
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.6 คำถามการวิจัย	5
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.8 กรอบการศึกษา	7
บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 ข้อมูลทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	8
2.2 แนวคิดทฤษฎีการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจ	10
2.3 ความหมายของภาษีอากร	11
2.4 แนวคิดกับประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กร	13
2.5 แนวคิดทฤษฎีภาษีอากรและองค์ประกอบของภาษีอากรที่ดี	15
2.6 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีและพัฒนารายได้ท้องถิ่น	19

	(7)
2.7 แนวความคิดเกี่ยวกับการบริการสาธารณะ	19
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	30
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	30
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	31
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	31
3.4 ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล	32
3.5 การวิเคราะห์และการตรวจสอบข้อมูล	32
บทที่ 4 ผลการวิจัยและอภิปรายผล	33
4.1 ประสบการณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำงานการจัดเก็บรายได้	33
4.2 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บรายได้	35
4.3 แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดเก็บรายได้	46
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	59
5.1 สรุปผลงานวิจัย	59
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	63
5.3 ข้อเสนอแนะ	67
รายการอ้างอิง	70
ภาคผนวก	74
ประวัติผู้เขียน	80

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบการศึกษา	7
3.1 ข้อมูลแผนที่การเดินทางมาที่องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง	30

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่นไทย ได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองโดยส่วนกลางมาเป็นแบบการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ได้มีการพึ่งตนเองได้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้กำหนดให้มีการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นไทยออกเป็น 4 รูปแบบ คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และการปกครองรูปแบบพิเศษ เช่น กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา เป็นต้น ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มุ่งเน้นให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารกิจการ ตรวจสอบ และกำกับการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น¹

องค์การบริหารส่วนตำบล พัฒนามาจากรูปแบบสภาตำบล ที่มีอยู่ทั่วประเทศเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นหลากหลายรูปแบบตามความแตกต่างของความเจริญ เช่น ประชากร ขนาดพื้นที่ ความอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม มีสิทธิตามกฎหมายที่จะปกครองตนเองทั้งสามารถตรากฎหมายและระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ และกำหนดงบประมาณเพื่อบริหารกิจการตามอำนาจหน้าที่ มีองค์การฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติเพื่อปกครองตนเองและประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง โดยเริ่มประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งเป็นหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลและราชการท้องถิ่น²

กระทรวงมหาดไทย ได้ประกาศจัดตั้งสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ตามนัยมาตรา 40 และมาตรา 95 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ทำให้การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอิสระในการบริหารงานไม่ว่าจะเป็นงานจัดเก็บรายได้รวมถึงการใช้จ่ายตามงบประมาณที่กำหนดไว้ อำนาจในการจัดหารายได้มาจาก 4 ทาง คือ รายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง ภาษีที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วแบ่งให้อาจจะเป็นบางส่วน สรรพสามิต

¹ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550, ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่มที่ 124 ตอนที่ 47 ก (24 สิงหาคม 2550).

² สถาบันพระปกเกล้า, “องค์การบริหารส่วนตำบล,” สืบค้นเมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2560, <http://wiki.kpi.ac.th/>

ภาษีค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน เงินอุดหนุน ค่าธรรมเนียม ค่าปรับและใบอนุญาต ส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีภารกิจบทบาทอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องการบริหารส่วนตำบลต้องดำเนินการปรับปรุงและเร่งพัฒนาขีดความสามารถด้านบริหารจัดการต่าง ๆ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นของตนได้

จากกระแสการเปลี่ยนแปลงแนวคิดการปฏิรูประบบราชการ เพื่อปรับปรุงการบริหารงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ ภาระหน้าที่ตามกรอบภารกิจตามกฎหมายที่กำหนดให้ เพื่อทันต่อสภาพปัญหาและข้อเรียกร้องของสังคมที่เปลี่ยนไปจากเดิม องค์กรการบริหารส่วนตำบลจำเป็นต้องให้มีการพัฒนารายได้ของตนเองอย่างจริงจัง โดยถือเป็นยุทธศาสตร์หลักของการบริหารงานคือ “ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี” เพื่อที่จะให้้องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถจัดการบริหารงานงบประมาณของตนเองได้อย่างอิสระในการตัดสินใจในงบประมาณได้มากขึ้นและสามารถลดการควบคุมจากรัฐบาลกลางลง

1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง

องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวางเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้จากการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน และภาษีป้าย โดยองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวางเป็นผู้ดำเนินการจัดเก็บเอง³ ซึ่งเป็นรายได้ที่ไม่เพียงพอที่จะใช้ในการบริหารงานต้องอาศัยเงินอุดหนุนจากส่วนกลาง คือ รัฐบาลที่จัดสรรให้ หรือขอรับการสนับสนุนงบประมาณเฉพาะกิจเป็นโครงการแต่ละโครงการอาจใช้จ่ายงบประมาณไม่น้อยไม่เท่ากันและมีความจำเป็นต่างกัน แต่ละพื้นที่หรือคณะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องคิดหรือทำตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อสภา หรือตามแผนพัฒนาตำบล 3 ปี ที่บรรจุไว้หรือภารกิจอื่น ๆ ซึ่งในโครงการที่เสนอขอรับเงินงบประมาณสนับสนุนตามโครงการมักจะอ้างว่ามีงบประมาณไม่เพียงพอทุกครั้ง ซึ่งตั้งข้อสังเกตว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดเก็บรายได้ตามอำนาจหน้าที่ยังไม่บรรลุผลเท่าที่ควร โดยเฉพาะภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ กล่าวคือ มีลูกหนี้ภาษีค้างจ่ายเพิ่มขึ้นหรือบางรายใกล้หมดอายุความ ลูกหนี้ภาษียาใหม่ไม่เพิ่มและการจัดดำเนินแผนที่ภาษียังไม่เต็มพื้นที่

³ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี, *แผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี พ.ศ. 2555 – 2557* (ชลบุรี : องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 2555).

หากเป็นเช่นนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะอยู่ในสภาพที่ค่อนข้างอ่อนแอต่อไปในอนาคตระบบการปกครองส่วนท้องถิ่นการจัดเก็บภาษีก็อาจจะล้มเหลวเพราะมีการขอรับการสนับสนุนอยู่ตลอดเวลา โดยไม่มีนโยบายในการจัดการบริหารด้านจัดเก็บรายได้ที่ดีขึ้นและตกอยู่ในสภาพที่เป็นห่วงมากที่สุด

การจัดเก็บภาษีอากรเป็นรายได้หลักของเงินงบประมาณ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการนำไปพัฒนาพื้นที่ เช่น การพัฒนาคน พัฒนาสังคม พัฒนาสิ่งสาธารณูปโภคต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่มีความเป็นอยู่ที่ดี ประชาชนมีความสะดวกสบาย ซึ่งการจะพัฒนาสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีรายได้เพียงพอที่จะมาพัฒนาพื้นที่ ซึ่งรายได้จากการจัดเก็บภาษีเงินได้อากร และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ถือเป็นแหล่งที่มาของรายได้ที่สำคัญ ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีการพัฒนาระบบจัดเก็บรายได้ให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งประสิทธิภาพจากการจัดเก็บรายได้ จะเกิดขึ้นได้นั้นจะต้องประกอบไปด้วยปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบ การจัดเก็บภาษีต่าง ๆ ของเจ้าพนักงาน ปัจจัยความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษีท้องถิ่นของผู้เสียภาษี ปัจจัยด้านการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่น ปัจจัยด้านเอกสารยื่นแบบภาษีบำรุงท้องถิ่น และปัจจัยด้านการบริการและประชาสัมพันธ์⁴

ที่ผ่านมาเกี่ยวกับการบริหารงานทางด้านการคลังท้องถิ่นก็จะพบปัญหาอยู่หลายประการที่ทำให้การบริหารการคลังท้องถิ่นไม่สามารถจะนำงบประมาณมาใช้ได้สะดวก รวดเร็วและเพียงพอกับความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น ด้านกฎระเบียบข้อบังคับทางด้านการเงินการคลังท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การบริหารงานภายในที่ผิดพลาดของผู้บริหารท้องถิ่น ความไม่ชำนาญงานของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง และการขาดความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่ในการเสียภาษีเป็นต้น ดังนั้นแล้วหากปัญหาดังกล่าวยังคงดำเนินต่อไปและไม่ได้รับการแก้ไขย่อมส่งผลกระทบต่อการพัฒนาท้องถิ่นเป็นอย่างมาก เนื่องจากรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลถือเป็นหัวใจหลัก หรือจุดเริ่มต้นของการดำเนินงานทุกด้าน ด้วยเหตุนี้ ผู้ศึกษาวิจัยมีความสนใจจะศึกษาปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพนัสนิคม เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ให้มีประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวมต่อไป

⁴ กรมสรรพากร, “คู่มือแนะนำการชำระภาษีอากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น,” สืบค้นเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2560, <http://www.rd.go.th/publish/>

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการบริหารงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนสนิคม จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหา ปรับปรุง เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนสนิคม จังหวัดชลบุรี

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ของเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนสนิคม จังหวัดชลบุรี ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ของเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนสนิคม จังหวัดชลบุรี ตามแนวคิดประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

- 1.4.1. ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบภาษีบำรุงท้องที่ของเจ้าหน้าที่และผู้เสียภาษี
- 1.4.2. ปัจจัยด้านการจัดเก็บภาษีรายได้
- 1.4.3. ปัจจัยด้านเอกสารการยื่นแบบภาษีบำรุงท้องที่
- 1.4.4. ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์
- 1.4.5. ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ และนโยบายการจัดเก็บภาษี
- 1.4.6. ปัจจัยด้านบทลงโทษของผู้ไม่เสียภาษีตามที่กฎหมายกำหนด
- 1.4.7. ปัจจัยด้านสภาพการดำเนินงานเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานจัดเก็บภาษี

ขอบเขตด้านพื้นที่ การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ หัวหน้างานจัดเก็บรายได้ และเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ที่ปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนสนิคม จังหวัดชลบุรี จำนวน 8 คน

ขอบเขตด้านระยะเวลา ตั้งแต่ เมษายน – ตุลาคม 2560

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1. ทำให้ทราบถึงปัญหาของการจัดเก็บรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี

1.5.2. ได้รับข้อมูลในการปฏิบัติงานเพื่อนำไปแก้ไขปัญหา พร้อมพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี

1.5.3. ข้อมูลที่ได้รับนำไปปรับเป็นกลยุทธ์นโยบายของผู้บริหารได้ และช่วยในการแก้ปัญหาให้กับเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี

1.5.4. เพื่อสร้างจุดแข็งในการพัฒนาเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้เพิ่มขึ้น

1.6 คำถามการวิจัย

ปัจจัยใดบ้างที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดเก็บรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.7.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้เพิ่มเติมถึง (ฉบับที่6) พ.ศ.2552⁵ ในพื้นที่อำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจะทำเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี

1.7.2 ปัจจัยในที่นี้เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดเก็บภาษี หมายถึง ข้อจำกัดหรือขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่ที่ไม่สามารถดำเนินการจัดเก็บได้ภาษีได้ เช่น เจ้าหน้าที่ขาดประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีหรือผู้บริหารไม่ได้ให้ความสำคัญในการจัดเก็บภาษี

⁵ สุธิดา อรรถนิมาตย์ และจิราวัฒน์ เจริญสุข, “ปัญหาการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ อำเภอสลภูภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด,” สืบค้นเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2560, http://www.kmutt.ac.th/jif/public_html/

1.7.3 พื้นที่ดำเนินการ หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

1.7.4 แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน หมายถึง ระบบการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลและข้อมูลที่เป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ และอื่น ๆ

1.7.5 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษี หมายถึง องค์ประกอบที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีของเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

1.7.6 ผู้ที่หน้าที่รับผิดชอบในการจัดเก็บภาษี หมายถึง ผู้บริหารท้องถิ่นที่รับผิดชอบ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้อำนวยการกองคลัง ผู้อำนวยการกองช่าง หัวหน้าฝ่ายพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

1.7.7 ประสิทธิภาพ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ความพร้อม ความก้าวหน้าในการดำเนินการ ที่ทำให้เกิดผลในการทำงานได้อย่างถูกต้อง และเพิ่มมากขึ้น เกิดประโยชน์สูงสุด

1.7.8 ผลต่อประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถในการจัดเก็บภาษีได้บรรลุเป้าหมายตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งไว้และเต็มพื้นที่ เป็นธรรม สะดวก รวดเร็ว ชัดเจน ไม่ยุ่งยาก เปิดเผยและตรวจสอบได้

1.7.9 ผู้มีหน้าที่ในการรับผิดชอบในการจัดเก็บภาษี หมายถึง ประชาชน ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและพนักงานส่วนตำบล

1.7.10 เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ที่เกี่ยวข้อง หมายถึง พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้อำนวยการกองคลัง ผู้อำนวยการกองช่าง หัวหน้าฝ่ายพัฒนารายได้ เจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้ และผู้ช่วยเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้

1.7.11 ประสิทธิภาพของการจัดเก็บ หมายถึง ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เป็นไปตามที่องค์กรคาดหวังผลงานเกิดขึ้น มีคุณภาพ ตรงต่อเวลา⁶

⁶ สุธิดา อรรถนิมาตย์ และจิราวัฒน์ เจริญสุข, “ปัญหาการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด,” สืบค้นเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2560, http://www.kmutt.ac.th/jif/public_html/

1.8 กรอบการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้มีกรอบการศึกษา คือ ศึกษาปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพนสนิมคม จังหวัดชลบุรี ทั้งในด้านนโยบายการจัดเก็บภาษีจิตสำนึก ความรู้ความเข้าใจและเต็มใจในการชำระภาษี และด้านกำหนดอัตราภาษี และปัญหาในการจัดเก็บภาษี เพื่อจะได้หาแนวทางในการจัดการและหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนสนิมคม จังหวัดชลบุรี รวมทั้งปรับปรุงพัฒนาการจัดเก็บรายได้ และพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ปัจจัยของปัญหาและอุปสรรคการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง ทั้ง 7 ด้าน

- 1) ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่ และของผู้เสียภาษี
- 2) ปัจจัยด้านการจัดเก็บภาษีรายได้
- 3) ปัจจัยด้านเอกสารการยื่นแบบภาษีบำรุงท้องถิ่น
- 4) ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์
- 5) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ และนโยบายการจัดเก็บภาษี
- 6) ปัจจัยด้านบทลงโทษของผู้ไม่เสียภาษีตามที่กฎหมายกำหนด
- 7) ปัจจัยด้านสภาพการดำเนินงานเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงาน

การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนสนิมคม จังหวัดชลบุรี

ภาพที่ 1.1 กรอบการศึกษา

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าวิจัยเรื่องปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ข้อมูลทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในการกระจายศูนย์กลางอำนาจการปกครองจากเดิมที่ส่วนกลางดำเนินการปกครอง เปลี่ยนเป็นให้อำนาจในการปกครองตกอยู่กับประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ โดยที่ส่วนกลางได้ลดบทบาทหน้าที่ของตนลงไปจากเดิม ซึ่งจากเดิมที่ปกครองทั้งหมดทั่วราชอาณาจักร เหลือเพียงการกำกับดูแล บรรดาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลายอยู่ห่าง ๆ เท่านั้น เพื่อให้ท้องถิ่นมีความเป็นอิสระมีเจตจำนงอิสระอย่างแท้จริงในการเลือกสิ่งที่ดีที่สุดให้กับตน ไม่ว่าจะเป็นการเลือกผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้แทนในสภาท้องถิ่นด้วยตนเอง

หลักเรื่องความเป็นอิสระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 อย่างชัดเจนในมาตรา 2 และมาตรา 282 ดังนั้นจึงทำให้เข้าใจได้อย่างชัดเจนว่า เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ต้องการให้มีความอิสระแก่ประชาชนในท้องถิ่นที่จะปกครองและกำหนดความเป็นไปของท้องถิ่นตนเอง ภายใต้การกำกับดูแลขอส่วนกลางเท่าที่จำเป็นเท่านั้น¹

อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2542)

1. พัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (มาตรา 66)
2. มีหน้าที่ต้องทำตามมาตรา 67 ดังนี้
 - 2.1 จัดให้มีการบำรุงทางน้ำและทางบก

¹ สถาบันพระปกเกล้า, “ความเป็นอิสระในการปกครองตนเองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น,” สืบค้นเมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2560, <http://wiki.kpi.ac.th/>

2.2 การรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่ทางสาธารณะ รวมทั้ง
การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

- 2.3 ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
 - 2.4 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 - 2.5 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 - 2.6 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและพิการ
 - 2.7 คุ้มครอง ดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - 2.8 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี
 - 2.9 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย³. มีหน้าที่ที่อาจทำ
3. กิจกรรมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา 68 ดังนี้
- 3.1 ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร
 - 3.2 มีและบำรุงไฟฟ้าหรือแสงสว่าง โดยวิธีอื่น
 - 3.3 ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
 - 3.4 ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ
 - 3.5 ให้มีและเกษตรกร และกิจการสหกรณ์ส่งเสริม
 - 3.6 ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
 - 3.7 บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพ
 - 3.8 การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
 - 3.9 หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
 - 3.10 ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
 - 3.11 กิจการที่เกี่ยวกับการพาณิชย์
 - 3.12 การท่องเที่ยว
 - 3.13 การผังเมือง²

² พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง
(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542, ส่วนที่ 3 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล, มาตรา 66, มาตรา 67,
มาตรา 68, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 40 ก(๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๒)

2.2 แนวคิดทฤษฎีการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจ

สำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่า หมายถึง การที่ราชการบริหารส่วนกลาง และราชการบริหารส่วนภูมิภาค จะลดหรือยุติบทบาทจากผู้ปฏิบัติ เปลี่ยนไปให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ปฏิบัติแทน และจะต้องมีการถ่ายโอนงาน เงินและ จัดสรรบุคลากรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเหมาะสม การตั้งงบประมาณไว้ที่ส่วนราชการ ดังที่เคยปฏิบัติมายังไม่ใช่การถ่ายโอนภารกิจที่แท้จริง การถ่ายโอนภารกิจจะต้องเชื่อมโยงกับเรื่อง การเงิน

2.2.1 ความหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มี กฎหมายจัดตั้งตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระในการปกครองตนเอง โดยเป็น หน่วยงานราชการที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชนมีหน้าที่ความ รับผิดชอบดังนี้

2.2.1.1 เป็นงานที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น และงานที่เกี่ยวกับการ อำนวยความสะดวกในชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน ได้แก่ การจัดทำถนน สะพาน สวนหย่อม สวนสาธารณะการกำจัด ขยะมูลฝอย เป็นต้น

2.2.1.2 เป็นงานที่เกี่ยวกับการป้องกันภัย รักษาความปลอดภัย

2.2.1.3 เป็นงานที่เกี่ยวกับสวัสดิการสังคมด้านนี้มีความสำคัญต่อประชาชนใน ท้องถิ่นมาก เช่น การจัดให้มีหน่วยบริการทางสาธารณสุขจัดให้มีสถานสังเคราะห์เด็กและคนชรา เป็นต้น

2.2.1.4 เป็นงานที่เกี่ยวกับพาณิชย์ท้องถิ่น เพราะเป็นงานที่หากปล่อยให้ ประชาชนดำเนินการเองอาจไม่ได้รับผลดีเท่าที่ควรจะเป็น เช่น การจัดให้มีโรงรับจำนำ การจัดตลาด และงานต่าง ๆ ที่มีรายได้โดยสามารถเรียกค่าบริการจากประชาชน³

รูปแบบองค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น สาระสำคัญมีดังนี้

(1) เป็นองค์กรที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และทบวงการเมือง

³ สถาบันพระปกเกล้า, “ความสัมพันธ์ระหว่างราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และ ส่วนท้องถิ่น,” สืบค้นเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2560, <http://wiki.kpi.ac.th/index>.

- รัฐธรรมนูลย
- (2) มีสภาและผู้บริหารระดับท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย
- (3) มีอิสระในการปกครองตนเอง
- (4) มีเขตการปกครองที่ชัดเจนและเหมาะสม
- (5) มีงบประมาณรายได้เป็นของตนเองอย่างเพียงพอ
- (6) มีบุคลากรปฏิบัติงานของตนเอง
- (7) มีอำนาจหน้าที่ที่เหมาะสมต่อการให้บริการ
- (8) มีอำนาจออกข้อบังคับเป็นกฎหมายของท้องถิ่นภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย
- แม่บท
- (9) มีความสัมพันธ์กับส่วนกลางในฐานะเป็นหน่วยงานระดับรองของรัฐ⁴

2.3 ความหมายของภาษีอากร

รัฐบาลในปัจจุบันมีหน้าที่หลายประการในการทำให้ประชาชนอยู่ดีมีสุข นอกจากหน้าที่ในการรักษาความสงบภายในประเทศ และป้องกันประเทศจากการรุกรานของข้าศึกศัตรูแล้วยังมีหน้าที่ในด้านการจัดการดูแลและส่งเสริมการสาธารณสุข การศึกษา การเกษตร การอุตสาหกรรม การสื่อสาร การพลังงาน และการพาณิชย์อื่น ๆ อีกด้วย การดำเนินกิจการของรัฐบาลดังกล่าว

เห็นได้ชัดเจนว่าต้องมีค่าใช้จ่ายรัฐบาลจึงจำเป็นต้องหารายได้เพื่อให้พอกับค่าใช้จ่ายนั้น รายได้ของรัฐบาลได้มาจากหลายทาง เช่น จากการเก็บภาษีอากร การขายสินค้า การให้บริการ การรับบริจาคหรือความช่วยเหลือ ฯลฯ แต่ในบรรดารายได้เหล่านี้ ภาษีอากรเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญที่สุดของรัฐบาล บางครั้งรัฐบาลอาจต้องกู้ยืมเงิน หรือพิมพ์ธนบัตรด้วย ความหมายของภาษีอากรอาจแบ่งเป็น 2 แนว

แนวที่หนึ่ง อธิบายว่า ภาษีอากรคือสิ่งที่รัฐบาลบังคับเก็บจากราษฎร และนำไปใช้ เพื่อประโยชน์ส่วนรวม โดยมีได้มีสิ่งตอบแทนโดยตรงแก่ผู้เสียภาษีอากร

แนวที่สอง อธิบายว่า ภาษีอากรคือเงินได้หรือทรัพยากรที่เคลื่อนย้ายจากภาคเอกชนไปสู่ภาครัฐบาล แต่ไม่รวมถึงการกู้ยืมหรือขายสินค้า หรือให้บริการในราคาทุนโดยรัฐบาล

⁴ เรืองเดียวกัน, 4.

2.3.1 โครงสร้างของกฎหมายภาษีอากร

กฎหมายภาษีอากรทุกฉบับ มีหัวข้อสำคัญอันเป็นโครงสร้างของกฎหมายฉบับนั้น ๆ ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 6 หัวข้อด้วยกัน คือ

2.3.1.1 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากร หรือผู้อยู่ในข่ายเสียภาษีอากร จะเป็นใครบ้าง ย่อมแล้วแต่กฎหมายนั้น ๆ จะกำหนด แต่โดยทั่วไปมักได้แก่บุคคลธรรมดาและนิติบุคคล ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย

2.3.1.2 ฐานภาษีอากร ในความหมายอย่างกว้าง หมายถึงสิ่งที่เป็นมูลเหตุให้ต้องเสียภาษีอากร เช่น การมีรายได้ การมีทรัพย์สิน หรือการใช้จ่าย เป็นต้น ในความหมายอย่างแคบ หมายถึง สิ่งที่ต้องรับอัตราภาษีอากร (ภาษีอากรที่ต้องเสีย = ฐานภาษีอากร × อัตราภาษีอากร)

2.3.1.3 อัตราภาษีอากร แบ่งเป็น 3 แบบใหญ่ ๆ คือ แบบคงที่ แบบก้าวหน้า แบบลดถอย ทั้งนี้โดยการพิจารณาว่าอัตราภาษีอากรมีการเปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือ ถ้าจำนวนของฐานภาษีอากรเปลี่ยนแปลงไปไม่ว่าจะเพิ่มขึ้นหรือลดลง แต่อัตราภาษีอากรยังคงเท่าเดิม เรียกอัตราภาษีอากรลักษณะนี้เรียกว่าอัตราภาษีอากรแบบคงที่ เช่น อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลในปัจจุบันและอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่ถ้าฐานภาษีอากรมีจำนวนเพิ่มขึ้นและอัตราภาษีอากรก็เพิ่มขึ้นด้วย เรียกอัตราภาษีอากรลักษณะนี้ว่าอัตราภาษีอากรแบบก้าวหน้า เช่น อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และถ้าฐานภาษีอากรมีจำนวนเพิ่มขึ้นแต่อัตราภาษีอากรกลับลดลง เรียกอัตราภาษีอากรลักษณะนี้ว่าอัตราภาษีอากรแบบลดถอย เช่น อัตราภาษีบำรุงท้องที่

2.3.1.4 การประเมินจัดเก็บภาษีอากร ภาษีอากรส่วนใหญ่ในปัจจุบันผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรเป็นผู้ดำเนินการประเมินตนเอง โดยประเมินหรือคำนวณตามวิธีการและตามกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ แล้วยื่นแบบแสดงรายการชำระภาษีอากรตามจำนวนที่พึงต้องชำระ ถ้าผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรไม่ดำเนินการประเมินตนเองหรือประเมินตนเองอย่างไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ก็จะมี การประเมินโดยเจ้าพนักงาน⁵

ซึ่งในกรณีหลังนี้เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจประเมินให้ผู้เสียภาษีอากรต้องรับผิดชอบชำระเงินเพิ่ม และหรือเบี้ยปรับเพิ่มขึ้นนอกเหนือจากภาษีอากรที่ต้องเสียในบางกรณีแม้ไม่ถึงกำหนดเวลาชำระภาษีอากร เจ้าพนักงานประเมินก็อาจดำเนินการประเมินล่วงหน้าให้ผู้เสียภาษีอากรต้องชำระภาษีอากรก่อนถึงกำหนดเวลาได้

นอกจากนี้ในหลาย ๆ กรณี กฎหมายยังกำหนดให้ผู้จ่ายเงินได้ภาษีเป็นผู้ดำเนินการหักภาษีจากจำนวนเงินที่จ่ายแล้วนำส่งต่อเจ้าพนักงานภายในกำหนดเวลา ดังที่เรียกว่า

⁵ สมคิด บางโม, *กลุ่มวิชาการกลุ่มนักวิชาการภาษีอากร*, พิมพ์ครั้งที่ 8 (กรุงเทพฯ : วิทยพัฒน์, 2552), 9.

การหักภาษี ณ ที่จ่าย ภาษีที่ถูกหักไว้วันนี้มักถือเป็นเครดิตของผู้มีหน้าที่เสียภาษี ซึ่งสามารถนำไปหักออกจากภาษีที่ต้องเสียเมื่อถึงกำหนดเวลาหรืออาจได้รับคืน ถ้าถูกหักไว้เกินจำนวนที่พึงต้องเสีย อนึ่ง เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบไตสวนประเมินภาษีอากรและป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีอากร กฎหมายยังกำหนดให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรหรือผู้ที่กฎหมายกำหนดต้องปฏิบัติหน้าที่บางประการ เช่น การจดทะเบียน การมีและการใช้เลขประจำตัว การจัดทำบัญชีเอกสารหรือหลักฐานบางอย่าง รวมทั้งให้เจ้าพนักงานมีอำนาจตรวจค้น ยึด หรืออายัดหลักฐานต่าง ๆ ในบางกรณีด้วย

2.3.1.5 การอุทธรณ์ภาษีอากร ในกรณีเกิดปัญหาข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมาย ขัดแย้งพิพาทกันระหว่างผู้เสียภาษีอากรและผู้จัดเก็บภาษีอากร เกี่ยวกับจำนวนภาษีอากรที่ต้องเสีย หรืออำนาจการประเมินเรียกเก็บภาษีอากร และผู้มีหน้าที่เสียภาษีต้องการให้มีการพิจารณาทบทวน ใหม่กฎหมายมักกำหนดให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรต้องปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีหาข้อยุติให้ครบถ้วน เสียก่อน มิฉะนั้นผู้เสียสิทธิในการนำคดีขึ้นสู่ศาลได้ ตัวอย่างเช่น การประเมินเรียกเก็บภาษีเงินได้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ หรืออากรแสตมป์นั้น ถ้าผู้เสียภาษีอากรไม่เห็นด้วยกับ การประเมิน เรียกเก็บ ก็จะต้องอุทธรณ์ การประเมินต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ เสียก่อนภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันได้รับแจ้งการประเมินเรียกเก็บภาษีอากร จะนำคดีขึ้นสู่ศาลทันทีไม่ได้

2.3.1.6 เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และโทษ ผู้ไม่ชำระภาษีอากรจะต้องรับผิดชอบใน จำนวนภาษีอากรที่ไม่ชำระพร้อมด้วยเบี้ยปรับ และหรือเงินเพิ่มเป็นจำนวนเงินเพิ่มขึ้นต่างหาก ถ้าฝ่าฝืนไม่ยอมชำระ กฎหมายมักให้อำนาจเจ้าพนักงานดำเนินการยึดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากร ไปขายทอดตลาดเพื่อนำเงินไปชำระภาษีอากรค้างโดยไม่ต้องฟ้องคดีศาล นอกจากนี้ยังอาจต้องรับ โทษทางอาญาอีกโสดหนึ่ง เช่น เสียค่าปรับและหรือต้องระวางโทษจำคุกอีกด้วย

2.4 แนวคิดกับประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กร

ประสิทธิผลเป็นเป้าหมายของทุกองค์การ โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่มีแข่งขัน เป็นสิ่งที่ใช้ในการตัดสินแสดงความสำเร็จขององค์การนักวิชาการแทบทุกสาขาจึงให้ความสนใจศึกษาวิเคราะห์ เสนอเป็นแนวทางความคิดทฤษฎี และตัวแบบ ของประสิทธิผลองค์การซึ่งแตกต่างกันออกไปเป็นหลาย แนวทางแตกต่างกัน ตามแนวทางในการประยุกต์ใช้ต่อไป⁶

⁶ หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล, “ความหมายของประสิทธิภาพและประสิทธิผล,” สืบค้นเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2560, <https://www.gotoknow.org/posts/>

Arnold and Faldman กล่าวว่า ประสิทธิภาพขององค์กร หมายถึง ระดับของการปฏิบัติงานขององค์กรที่คาดหวัง หรือวางแผนไว้สามารถบรรลุหรือสำเร็จลุล่วงไปได้ นอกจากนั้นได้กล่าวถึงองค์ประกอบขององค์กรที่มีประสิทธิภาพได้แก่

1. การเจริญเติบโตขององค์กร เช่น จำนวนของผลิตภัณฑ์ หรือการให้บริการที่เพิ่มขึ้น
2. การได้มาซึ่งทรัพยากรทางการจัดการ เป็นความสามารถขององค์กรในการสรรหาปัจจัยนำเข้าตามกรอบพิจารณาองค์กร ได้แก่ ทุน คน วัตถุดิบ และแนวความคิดใหม่ ๆ
3. ความสามารถในการปรับตัวขององค์กรภายใต้เงื่อนไขต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป ในส่วนของ ผู้บริการ คู่แข่งขัน พนักงาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4. นวัตกรรม คือ ความสามารถขององค์กรในการคิดสิ่งใหม่ ๆ เช่น การให้บริการรูปแบบใหม่ ๆ การใช้เทคโนโลยี หรือระบบการจัดการที่ทันสมัย
5. ผลิภาพการให้บริการ คือ การจัดหาบริการที่มีคุณค่าในระดับสูง โดยใช้ต้นทุนต่ำ หรือความมีประสิทธิภาพในการจัดการ
6. ความพึงพอใจของผู้ให้ของผู้รับบริการ และความพึงพอใจ ความผูกพันของพนักงาน หรือสมาชิกที่มีต่อองค์กร

Zaleanick et al. ได้กล่าวว่าในการปฏิบัติงานได้ดีหรือไม่ดีนั้นผู้ปฏิบัติจะต้องได้การตอบสนองความต้องการทั้งภายในและภายนอก (External and Internal Need) ซึ่งได้รับการตอบสนองแล้ว ย่อมหมายถึง การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพได้แก่ความต้องการภายนอกได้แก่

1. รายได้หรือค่าตอบแทน
2. ความมั่นคงปลอดภัยในการปฏิบัติงาน
3. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ
4. ตำแหน่งหน้าที่ความต้องการภายใน ได้แก่
 - 4.1 ความต้องการเข้าหมู่คณะ
 - 4.2 ความต้องการแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับการจงรักภักดีความเป็นเพื่อนและความรักใคร่
 - 4.3 ความต้องการในศักดิ์ศรีของตนเอง ⁷

Becker and Neuhauser ได้เสนอตัวแบบจำลองเกี่ยวกับประสิทธิภาพขององค์กร (Model of Organizational Efficiency) เขากล่าวว่า ประสิทธิภาพขององค์กรนอกจากพิจารณาถึงทรัพยากรเช่น คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ ที่เป็นปัจจัยนำเข้าและผลผลิตขององค์กร คือการบรรลุเป้าหมายแล้วองค์กรในฐานะที่เป็นองค์กรในระบบเปิด (Open System) ยังมีปัจจัยที่ประกอบอีก ดังนี้

⁷ เรื่องเดียวกัน, 4.

1. หากสภาพแวดล้อมในการทำงานขององค์กรมีความซับซ้อนต่ำ (High Taskenvironment Complexity)
2. การกำหนดระเบียบปฏิบัติชัดเจน เพื่อเพิ่มการทำงานที่มองได้มีผลทำให้ประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นด้วย
3. ผลการทำงานที่มองได้สัมพันธ์ในทางบวกประสิทธิภาพ
4. หากพิจารณาควบคู่กันจะปรากฏว่าการกำหนดระเบียบปฏิบัติอย่างชัดเจน และผลการทำงานที่มองเห็นได้มีความสัมพันธ์มากขึ้นต่อประสิทธิภาพมากกว่าตัวแปรแต่ละตัวตามลำพัง Becker ยังเชื่ออีกว่าการสามารถมองเห็นผลการทำงานขององค์กรได้ (Visibility Consequences) มีความสัมพันธ์กับความมีประสิทธิภาพขององค์กร เพราะองค์กรสามารถทดลองและเลือกระเบียบปฏิบัติ และทรัพยากรที่เป็นประโยชน์ต่อการบรรลุเป้าหมายได้ ฉะนั้นโครงสร้างของระเบียบปฏิบัติ ผลการปฏิบัติงานจึงมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

Herbert A. Simon กล่าวว่า ถ้างานใดมีประสิทธิภาพสูงสุด ให้ดูจากความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) กับผลิตผล (Output) ที่ได้รับออกมา ซึ่งสรุปได้ว่าประสิทธิภาพเท่ากับผลิตผล ถ้าเป็นหน่วยงานราชการของรัฐ จะบอกความพึงพอใจของผู้รับบริการเข้าไปด้วยเขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$E = (O-I) + S$$

E = ประสิทธิภาพของงาน (Efficient)

O = ผลิตผลหรือผลงานที่ได้รับออกมา (Output)

I = ปัจจัยนำเข้าหรือทรัพยากรทางการบริหารที่ใช้ไป (Input)

S = ความพึงพอใจในผลงานที่ออกมา (Satisfaction)⁸

2.5 แนวคิดทฤษฎีภาวะการและองค์ประกอบของภาวะการที่ดี

ภาวะการ หมายถึง สิ่งที่รัฐบาลบังคับจัดเก็บจากประชาชนและนำมาใช้เพื่อประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม โดยมีได้ให้ประโยชน์ตอบแทนโดยตรงต่อผู้เสียภาษีและถ้าเมื่อกล่าวถึงคำว่า

⁸ กลุ่มนักวิชาการภาวะการ, ภาวะการตามประมวลรัษฎากร (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์, 2557).

“ภาษีอากร” นั้น จากอดีตจนถึงปัจจุบันก็ได้มีนักเศรษฐศาสตร์หลายท่านที่พยายามกำหนดคำนิยาม ความหมายของคำว่าภาษีอากรเพื่อให้ใช้ได้สมบูรณ์ ดังนี้⁹

ขจร สารุพันธ์ ได้ให้ความหมายว่า ภาษีอากร คือ เงินหรือสิ่งของที่รัฐบาลบังคับเก็บจาก ประชาชน เพื่อนำไปจ่ายในกิจการอันเป็นหน้าที่ของรัฐบาล¹⁰

อรัญ ธรรมโน ได้ให้ความหมายว่า การเรียกเก็บที่เรียกว่าภาษีอากรควรมีลักษณะสำคัญ 2 ประการ ประการแรก เป็นการบังคับจัดเก็บ และประการที่สอง ไม่มีการให้ประโยชน์ตอบแทน โดยตรงแก่ผู้เสียภาษีอากร¹¹

ลักษณะของภาษีอากรที่ดี รัฐธรรมนูญเกือบทุกฉบับมักบัญญัติให้ประชาชนมีหน้าที่ต้อง เสียภาษีอากรตามที่กฎหมายบัญญัติ ในการบัญญัติกฎหมายภาษีอากรที่ดีนั้น มีหลักการบางประการ ที่ควรคำนึงถึง เพื่อให้ประชาชนมีความสนใจในการเสียภาษีอากร และให้กฎหมายดังกล่าวใช้บังคับ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภาษีอากรที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. มีความเป็นธรรม
2. มีความแน่นอน และชัดเจน
3. มีความสะดวก
4. มีประสิทธิภาพ
5. มีความเป็นกลางทางเศรษฐกิจ
6. อำนวยรายได้
7. มีความยืดหยุ่น¹²

⁹ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, “การจัดการรายได้ของรัฐโดยการจัดเก็บภาษี,” สืบค้นเมื่อ วันที่ 12 กรกฎาคม 2560, <http://www.sms-stou.org/archives/2150>

¹⁰ ขจร สารุพันธ์, “บทบาททางเศรษฐกิจของรัฐบาล,” สืบค้นเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2560, <http://www.library.polsci.chula.ac.th/>

¹¹ อรัญ ธรรมโน, *ความรู้ทั่วไปทางการคลัง* (กรุงเทพฯ : บพิธ, 2518).

¹² กลุ่มนักวิชาการภาษีอากร, *ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร* (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เรือน แก้วการพิมพ์, 2557).

เกริกเกียรติ พิพัฒนเสรีธรรม ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของการจัดเก็บภาษีที่ดีในการเก็บภาษีของ อדם สมิท (Adam Smith) ดังนี้

1. หลักเกณฑ์ที่ดีในการจัดเก็บภาษีที่ดีไว้เมื่อปี ค.ศ.1776 ซึ่งมีหลักเกณฑ์ 4 ประการ ดังนี้

1.1 ประชาชนในแต่ละประเทศทุกคน ต้องเสียสละรายได้ หรือประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ตามฐานะทางเศรษฐกิจของแต่ละคน เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานของรัฐ เพราะแต่ละคนได้รับประโยชน์และความคุ้มครองจากรัฐ

1.2 ภาษีที่จัดเก็บจากประชาชน ต้องมีความแน่นอน ไม่กำกวมและมีลักษณะหรือรูปแบบชัดเจน เช่น ผู้เสียภาษีต้องรู้ว่าชำระภาษี เท่าใด เมื่อใด ที่ไหน และทราบว่าหากไม่เสียภาษีจะมีบทลงโทษอย่างไร

1.3 การจัดเก็บภาษี จะต้องจัดเก็บภาษีตามวันและเวลาและสถานที่ที่กำหนดรวมทั้งอำนวยความสะดวกแก่ผู้เสียภาษี

1.4 ภาษีที่จัดเก็บจะต้องเป็นภาระแก่ผู้เสียภาษีให้น้อยที่สุด แต่ทำให้รัฐสามารถจัดเก็บรายได้มากที่สุด

2. หลักเกณฑ์ที่ดีในการจัดเก็บภาษีในปัจจุบัน หลักเกณฑ์การจัดเก็บภาษีที่ดีซึ่ง อדם สมิท (Adam Smith) ได้กำหนดและวางรากฐานตั้งแต่ปี ค.ศ.1776 มีวิวัฒนาการจนมาถึงปัจจุบัน มีหลักสำคัญดังนี้

2.1 หลักความแน่นอน การบริหารการจัดเก็บภาษีที่ดี ต้องมีกฎหมายที่ใช้ในการจัดเก็บที่มีความแน่นอน ชัดเจน ซึ่งจะทำให้ผู้เสียภาษีสามารถเข้าใจได้ง่าย ยินยอมและปฏิบัติตาม และเสียภาษีได้อย่างถูกต้อง

2.2 หลักของการประหยัด การบริหารการจัดเก็บภาษีที่ดี จะต้องเป็นภาระแก่ผู้เสียภาษีให้น้อยที่สุด และมีต้นทุนในการจัดเก็บภาษีต่ำที่สุด เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี

2.3 หลักของความเสมอภาค การจัดเก็บภาษีที่ดีต้องยึดหลักความยุติธรรมของผู้เสียภาษีทุกคน รวมถึงคำนึงถึงความเป็นธรรมทางภาษี โดยจัดเก็บภาษีตามประโยชน์ที่ได้รับและความสามารถในการเสียภาษี

2.4 หลักของการยอมรับ การจัดเก็บภาษีสามารถจัดเก็บได้สะดวก หากผู้เสียภาษีให้ความร่วมมือในการเสียภาษี การได้รับความร่วมมือในการเสียภาษี รัฐต้องสร้างความยุติธรรมการเก็บภาษีจึงจะได้การยอมรับจากผู้เสียภาษี

2.5 หลักของการเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ระบบการจัดเก็บภาษีที่ดี ภาษีอากรทุกประเภทที่จัดเก็บต้องสามารถบริหารการจัดเก็บในทางปฏิบัติได้ เช่น ในบางประเทศที่ด้อยพัฒนาไม่มีระบบการจดบันทึกหรือการตรวจสอบที่ดี ภาษีการค้า หรือภาษีการค้าปลีกย่อมจัดเก็บในทางปฏิบัติได้ยาก

2.6 หลักของการทำรายได้ ภาษีที่ดีเป็นภาษีที่สร้างรายได้ให้แก่รัฐเมื่อเศรษฐกิจเจริญเติบโต มีฐานภาษีขนาดใหญ่ ทำให้รัฐมีรายได้จากการเก็บภาษีอากรได้มาก ทำให้ไม่ต้องเพิ่มอัตราภาษี

2.7 หลักของความยืดหยุ่น ภาษีที่ดีเป็นภาษีที่มีความยืดหยุ่น และปรับเปลี่ยนไปตามภาวะเศรษฐกิจของประเทศ หากรายได้ของประชาชนมากขึ้นก็จะเก็บภาษีได้มากขึ้น หรือรายได้ประชาชนลดลงก็จะเก็บภาษีได้น้อยลง ซึ่งจะบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน

ตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้ประชาชนมีหน้าที่ต้องเสียภาษีอากรตามกฎหมายบัญญัติ¹³ ในการบัญญัติกฎหมายภาษีอากรที่ดีนั้น มีหลักการบ่งประการที่ควรคำนึงถึงเพื่อประชาชนมีความสมัครใจในการเสียภาษีอากรและให้กฎหมายดังกล่าวใช้บังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภาษีอากรที่ดีมีลักษณะดังนี้

1. มีความเป็นธรรม ประชาชนควรมีหน้าที่เสียภาษีอากรให้แก่รัฐบาล โดยพิจารณาถึงความสามารถในการเสียภาษีอากรของประชาชนแต่ละคนประกอบกับการพิจารณาถึงผลประโยชน์ที่ประชาชนแต่ละคนได้รับเนื่องจากการดูแลคุ้มครองของรัฐบาล
2. มีความแน่นอนและชัดเจน ประชาชนสามารถเข้าใจความหมายได้โดยง่าย และเป็น การป้องกัน มิให้เจ้าพนักงานใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ
3. มีความสะดวก วิธีการกำหนดเวลาในการเสียภาษีอากรควรต้องคำนึงถึงความสะดวกของผู้เสียภาษีอากร
4. มีประสิทธิภาพ ประหยัดรายจ่ายผู้จัดเก็บและผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรทำให้จัดเก็บ ภาษีอากรได้มากโดยมีค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บน้อยที่สุด
5. มีความเป็นกลางทางเศรษฐกิจ พยายามไม่ให้เกิดการเก็บภาษีอากรมีผลกระทบต่อ การทำงานของกลไกตลาด หรือมีผลกระทบน้อยที่สุด

¹³ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540, ราชกิจจานุเบกษา ตอนที่ 55 ก หน้า 1 (11 ตุลาคม 2540).

6. มีความยืดหยุ่น สามารถปรับปรุงเพิ่มหรือลดจำนวนภาษีอากรให้เหมาะสมกับสถานการณ์ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว¹⁴

2.6 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีและพัฒนารายได้ท้องถิ่น

พนม ทินกร ณ อยุธยา ได้กล่าวว่า การกระจายอำนาจการคลังยุคโลกาภิวัตน์นั้น มีนักวิเคราะห์การเงินการคลังภาครัฐหลายคน ยึดถือแนวความคิดที่ว่ารัฐบาลระดับชาติ ระดับท้องถิ่น เก็บภาษีอากรได้เท่าใดก็ถือว่าเป็นรายได้ของรัฐบาลนั้น เช่น รัฐบาลระดับชาติเก็บสุภาษกร ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและนิติบุคคล ฯลฯ ก็ถือว่าเป็นรายได้ของรัฐบาลระดับชาติ และไม่ใช่ของรัฐบาลท้องถิ่น

ซึ่งรัฐบาลระดับชาติสามารถนำเงินไปใช้จ่ายในกิจกรรมของรัฐบาลเท่านั้น ส่วนรัฐบาลท้องถิ่นจะจัดกิจกรรมอะไรก็ตามหากต้องการเงินมาใช้เอง (ต้องเก็บภาษีมาใช้จ่ายเอง) จะหวังพึ่งภาษีที่รัฐบาลกลางเก็บยอมไม่ถูกต้อง

เรื่องนี้นับว่าเป็นความเข้าใจผิดในหลักการบริหารงานคลังภาครัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคของระบบเศรษฐกิจโลกาภิวัตน์นี้ รัฐบาลทุกระดับจะต้องบริหารระบบเศรษฐกิจและจัดการทางการคลังร่วมกัน เพื่อให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศและชุมชนย่อยสามารถปรับตัวเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจโลกได้ การใช้วิธีแบ่งเขาแบ่งเรา ต่างคนต่างทำดังเช่นที่เคยปฏิบัติมาแต่ก่อนนั้นยอมไม่สามารถก้าวทันโลกได้¹⁵

2.7 แนวความคิดเกี่ยวกับการบริการสาธารณะ

เทพศักดิ์ บุญยรัตพันธุ์ ได้ให้ความหมายของการให้บริการสาธารณะว่า การที่บุคคลหรือหน่วยงานที่มีอำนาจที่เกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะซึ่งอาจจะเป็นของรัฐหรือเอกชนมีหน้าที่ในการส่งต่อการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสนองความต้องการของประชาชน โดยส่วนรวมมีองค์ประกอบที่สำคัญ 6 ส่วน คือ

¹⁴ เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม, *การคลังว่าด้วยการจัดสรรและการกระจาย*, พิมพ์ครั้งที่ 8 แก้ไขเพิ่มเติม (กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546).

¹⁵ พนม ทินกร ณ อยุธยา, “การบริหารงานคลังรัฐบาล เล่มที่ 3 : การบริหารงานคลังรัฐบาล จุลภาค 1,” สืบค้นเมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2560, <http://library.christian.ac.th/opac/>

1. สถานที่และบุคคลให้บริการ
2. ปัจจัยที่นำเข้าหรือทรัพยากร
3. กระบวนการที่ผลิตหรือกิจกรรม
4. ผลผลิตหรือตัวบริการ
5. ช่องทางให้บริการ
6. ผลกระทบที่มีต่อผู้บริการ¹⁶

Jean de Soto กล่าวว่า คำนิยามของบริการสาธารณะอาจแยกเป็นสองลักษณะ โดยพิจารณาจากลักษณะทางด้านการเมืองกับลักษณะทางด้านกฎหมาย คือ ก. ลักษณะทางด้านการเมือง บริการสาธารณะ ได้แก่ สิ่งที่รัฐจะต้องจัดทำเพื่อสนองความต้องการของคนในชาติไม่ว่าจะเป็นความต้องการขั้นพื้นฐาน เช่น ความปลอดภัย จนกระทั่งถึงความต้องการทางด้านเศรษฐกิจโดยรัฐอาจทำเองหรือมอบให้คนอื่นเป็นผู้ดำเนินการจัดทำก็ได้ ข. ลักษณะทางด้านกฎหมายบริการสาธารณะ ประกอบด้วยเงื่อนไขสามประการ คือ

1. เกิดขึ้นจากผู้ปกครองประเทศ หรือจากแนวทางที่ผู้ปกครองประเทศวางไว้
2. มีความต้องการจากประชาชนเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม
3. เกิดความไม่เพียงพอหรือไม่สามารถจัดทำได้โดยเอกชน

จากคำจำกัดความดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า บริการสาธารณะประกอบไปด้วยเงื่อนไขสำคัญ 3 ประการ คือ

1. บริการสาธารณะเป็นงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายปกครอง โดยมีความแตกต่างอยู่ที่ฝ่ายปกครองระดับสูง ซึ่งจะเป็นผู้วางกฎเกณฑ์ในการจัดตั้งเลือกวิธีการจัดตั้งเลือกวิธีการดำเนินงาน และการควบคุมการดำเนินการกับฝ่ายปกครองระดับปฏิบัติงาน ซึ่งจะต้องเป็นผู้ดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะตามหลักเกณฑ์ที่ฝ่ายปกครองระดับสูงได้วางไว้

2. บริการสาธารณะจะต้องตอบสนองความต้องการของส่วนรวม
3. บริการสาธารณะจะต้องเป็นส่วนเสริมข้อบกพร่องหรือความไม่เพียงพอของเอกชน

ในเวลาต่อมาเงื่อนไข 3 ประการนี้ ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของทฤษฎีว่าด้วยบริการสาธารณะ ในปัจจุบันในทางทฤษฎีนั้น บริการสาธารณะแบ่งได้สองประเภทใหญ่ ๆ คือ บริการสาธารณะที่มีลักษณะทางปกครอง (Services Publics Administratives) และบริการสาธารณะที่มีลักษณะทางอุตสาหกรรม และพาณิชย์กรรม (Services Publics Industriels et Commerciaux) บริการสาธารณะที่มีลักษณะทางปกครอง ได้แก่ กิจกรรมที่โดยสภาพแล้วเป็นงานในหน้าที่ของฝ่าย

¹⁶ เทพศักดิ์ บุญยรัตพันธุ์, *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างประสิทธิภาพผลของการนำนโยบายการให้บริการประชาชนไปปฏิบัติ* (กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2536).

ปกครองที่จะต้องจัดทำเพื่อสนองตอบความต้องการของประชาชน กิจกรรมเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเป็น เรื่องการดูแลรักษาความปลอดภัย และความสงบสุขของชุมชน บริการสาธารณะประเภทนี้ฝ่าย ปกครองต้องอาศัย “อำนาจพิเศษ” ตามกฎหมายมหาชนในการจัดทำบริการสาธารณะทางปกครอง ส่วนใหญ่จะเป็นกิจกรรมที่รัฐจัดทำให้ประชาชนโดยไม่ต้องเสียค่าตอบแทนและนอกจากนี้ เนื่องจาก กิจกรรมของบริการสาธารณะทางปกครองเป็นเรื่องที่เป็นหน้าที่เฉพาะของฝ่ายปกครอง ที่ต้องอาศัย เทคนิคพิเศษในการจัดทำรวมทั้ง “อำนาจพิเศษ” ของฝ่ายปกครองในการจัดทำบริการสาธารณะด้วย ดังนั้น ฝ่ายปกครองจึงไม่สามารถมอบบริการสาธารณะประเภทนี้ให้องค์กรอื่น หรือเอกชนเข้ามา ดำเนินการแทนได้บริการสาธารณะทางปกครองจะ ได้แก่ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความสงบ ภายในประเทศ การป้องกันประเทศ และการคลัง เป็นต้น แต่เดิมนั้นบริการสาธารณะทุกประเภทจัด ว่าเป็นบริการสาธารณะทางปกครองทั้งสิ้น แต่ต่อมาเมื่อกิจกรรมเหล่านี้มีมากขึ้นและมีรูปแบบ และ วิธีการในการจัดทำที่แตกต่างกันออกไปจึงเกิด “ประเภท” ใหม่ ๆ ของบริการสาธารณะขึ้นมาอีก บริการสาธารณะที่มีลักษณะทางอุตสาหกรรม และพาณิชย์กรรม เป็นบริการสาธารณะอีกประเภท หนึ่งที่ฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการแต่มีลักษณะคล้ายกับการดำเนินการให้บริการของเอกชน ข้อ แตกต่างระหว่างบริการสาธารณะที่มีลักษณะทางปกครองกับบริการสาธารณะที่มีลักษณะทาง อุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรมนั้นมีอยู่ 3 ประการด้วยกัน คือ

1. วัตถุประสงค์ บริการสาธารณะที่มีลักษณะทางปกครองจะมีวัตถุประสงค์เพื่อ สอนองความต้องการของประชาชนแต่เพียงอย่างเดียว ในขณะที่บริการสาธารณะที่มีลักษณะทาง อุตสาหกรรม และพาณิชย์กรรมนั้นมีวัตถุประสงค์ทางด้านเศรษฐกิจเหมือนกับวิสาหกิจเอกชน คือ เน้นทางด้านการผลิต การจำหน่าย การให้บริการ และมีการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้รับดังเช่น กิจการ ของเอกชน

2. วิธีปฏิบัติงาน บริการสาธารณะที่มีลักษณะทางปกครองจะมีวิธีปฏิบัติงานที่รัฐสร้าง ขึ้นมาเป็นแบบเดียวกัน มีระบบบังคับบัญชาซึ่งใช้กับผู้ปฏิบัติงานทุกคน ในขณะที่บริการสาธารณะที่มี ลักษณะทางอุตสาหกรรม และพาณิชย์กรรมจะมีวิธีปฏิบัติงานที่สร้างขึ้นมาจากแตกต่างไปจากบริการ สาธารณะที่มีลักษณะทางปกครอง ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินการ

3. แหล่งที่มาของเงินทุน บริการสาธารณะที่มีลักษณะทางปกครองจะมี แหล่งที่มาของ เงินทุนจากรัฐแต่เพียงอย่างเดียวโดยรัฐจะเป็นผู้รับผิดชอบเงินทุนทั้งหมดที่นำมาใช้จ่ายในการ ดำเนินการ ส่วนบริการสาธารณะที่มีลักษณะทางอุตสาหกรรม และพาณิชย์กรรมนั้นแหล่งรายได้ส่วน ใหญ่จะมาจากค่าตอบแทนที่เรียกเก็บจากผู้ใช้บริการ

นอกจากลักษณะสำคัญทั้งสามประการที่ใช้ เป็นตัวแบ่งประเภทของบริการสาธารณะที่ มีลักษณะทางปกครองออกจากบริการสาธารณะที่มีลักษณะทางอุตสาหกรรม และพาณิชย์กรรมแล้ว นักทฤษฎีกฎหมายมหาชนฝรั่งเศสหลายคนยังมองอีกว่า สถานภาพของผู้ใช้บริการสาธารณะทั้งสอง

ประเภทยังมีความแตกต่างกันอีกด้วย กล่าวคือ ผู้ใช้บริการสาธารณะที่มีลักษณะทางปกครองนั้น สถานภาพของผู้ใช้บริการจะถูกกำหนดโดยกฎข้อบังคับทั้งหมด ตั้งแต่การกำหนดองค์กรการจ้ดองค์กร และการปฏิบัติงาน การใช้บริการสาธารณะประเภทนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้บริการกับผู้ให้บริการจะมีลักษณะเป็นนิติกรรมที่มีเงื่อนไข (Acted Condition) ในขณะที่ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้บริการกับผู้ให้บริการของบริการสาธารณะประเภทอุตสาหกรรม และพาณิชย์กรรมจะมีลักษณะเป็นสัญญา ตามกฎหมายเอกชน¹⁷

จากการพิจารณาแนวคิดเกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะข้างต้น แสดงให้เห็นว่าเป็นความหมายของการให้ นั่นคือการสร้างความพอใจให้เกิดแก่ผู้รับบริการ ดังนั้น การที่จะวัดว่าการให้บริการสาธารณะบรรลุเป้าหมายหรือไม่ วิธีหนึ่งคือ การวัดความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ เพื่อเป็นการประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่มีหน้าที่ให้บริการ เพราะการวัดความพึงพอใจนี้เป็นการตอบคำถามว่าหน่วยงานที่มีหน้าที่ให้บริการ มีความสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้หรือไม่เพียงใด

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประพาฬ วงศ์สุบิน ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจ้ดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแกลง จังหวัดระยอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบถึงปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจ้ดเก็บภาษี และเพื่อสร้างมาตรการการเพิ่มประสิทธิภาพการจ้ดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแกลง จังหวัดระยอง วิธีการศึกษาใช้การวิจัยที่เรียกว่า การวิจัยกึ่งทดลองเชิงคุณภาพตั้งแต่การเก็บรวบรวมข้อมูล การสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ การตรวจสอบข้อมูลไปจนถึงการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการจ้ดเก็บภาษีมีประเด็นอภิปรายเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการจ้ดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแกลง จังหวัดระยอง ได้แก่ ความสอดคล้องในนโยบายการบริหารงาน ความเพียงพอของงบประมาณในการดำเนินงาน ความพร้อมของสถานที่และวัสดุ อุปกรณ์ ทักษะและประสบการณ์ในการบริหารจัดการ ความพร้อมในการจัดทำแผนที่ภาษี และทะเบียนทรัพย์สินส่วนมาตรการการเพิ่มประสิทธิภาพการจ้ดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอแกลง จังหวัดระยอง

¹⁷ เรื่องเดียวกัน, 23

ที่สำคัญได้แก่ การจัดเก็บภาษีได้ตรงตามระยะเวลา การจัดเก็บภาษีได้ตรงตามประมาณการรายรับ การจัดเก็บภาษีได้ครบถ้วนทั้งจำนวนเงินและจำนวนราย¹⁸

เอมมิกา สาครินทร์ ได้ศึกษาประสิทธิผลการบริหารจัดการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กรณีศึกษาสำนักงานสรรพากรพื้นที่ยะลา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา โครงสร้างการจัดเก็บภาษีอากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่ยะลา และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนา รูปแบบการให้บริการการจัดเก็บภาษีอากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่ยะลาตลอดจนเพื่อศึกษา ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีอากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่ยะลาโดยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับการบริหารจัดการจัดเก็บภาษีอากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่ยะลา เพื่อให้สามารถกำหนด ทิศทาง วิธีการจัดเก็บภาษีอากรได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสารการ สังเกต การสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อตีความอธิบายปรากฏการณ์การสังเคราะห์ ข้อมูลเพื่อความแม่นยำตรงของข้อค้นพบ ผลการศึกษาพบว่าโครงสร้างการจัดเก็บภาษีอากรของ สำนักงานสรรพากรพื้นที่ยะลานั้นมีการเก็บภาษีทางอ้อมได้มากกว่าภาษีทางตรงซึ่งถือว่าเป็น โครงสร้างภาษีที่ไม่เป็นธรรมเนื่องจากภาษีทางอ้อมโดยเฉพาะภาษีมูลค่าเพิ่มนั้นเป็นการเก็บภาษีใน อัตราคงที่ไม่่ว่าบุคคลจะมีรายได้สูงหรือต่ำก็ต้องรับผิดชอบการจ่ายภาษีในอัตราที่เท่ากัน ซึ่งทำให้ คนจน หรือผู้มีรายได้น้อยเสียเปรียบผู้ที่มีรายได้มากกว่า ขณะที่ภาษีทางตรงโดยเฉพาะ ภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดา นั้นเก็บในอัตราก้าวหน้าที่เก็บจากผู้มีรายได้มากในอัตราสูง แต่เก็บจากผู้มีรายได้ต่ำกว่า ในอัตราที่ต่ำลงมา ซึ่งมีความเป็นธรรมมากกว่าการเก็บภาษีในอัตราคงที่ ผลการศึกษาพบว่า แนวทาง ในการบริหารจัดการจัดเก็บภาษีอากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่ยะลา เพื่อให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น โดยส่วนใหญ่เป็นการดำเนินการตามนโยบายหรือแนวปฏิบัติของกรมสรรพากร เพื่อให้สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์และพันธกิจของกรมสรรพากรโดยมุ่งเน้นการสำรวจหาผู้ที่มีรายได้ ที่ไม่อยู่ในระบบภาษี อากร รวมถึงการตั้งทีมกำกับดูแลเป็นพิเศษ เพื่อใช้ติดตามกลุ่มบุคคลธรรมดาขนาดกลางและขนาด ย่อมอย่างใกล้ชิด เพื่อมุ่งเน้นในการให้บริการ ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้เสียภาษีและสร้างความสมัครใจ ในการเสียภาษีของผู้มีเงินได้ผลการศึกษาพบว่า สำนักงานสรรพากรพื้นที่ยะลาสามารถจัดเก็บภาษี

¹⁸ ประพาส วงศ์สุบิน, “ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแกลง จังหวัด ระยอง,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, การปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, 2558).

เงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ อากรแสตมป์รายได้อื่น ๆ โดยสามารถจัดเก็บภาษีอากรได้ตามที่ประมาณการ¹⁹

กัญยาวรรณธ์ กำเนิดสินธุ์ ได้ศึกษาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของเทศบาล ศึกษากรณีเทศบาลตำบลแหลมฟ้าผ่า อำเภอยะรังจังหวัดสมุทรสาคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลแหลมฟ้าผ่า อำเภอยะรังจังหวัดสมุทรสาคร (2) ศึกษาปัญหาและแนวทางในการปรับปรุงประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลประชากรในการวิจัยได้แก่ นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ผู้อำนวยการกองคลัง และเจ้าหน้าที่กองคลังของเทศบาลตำบลแหลมฟ้าผ่าอำเภอยะรังจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 6 คน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารจำนวน 2 คน และกลุ่มข้าราชการจำนวน 4 คน โดยกลุ่มผู้บริหารเทศบาลประกอบด้วย นายกเทศมนตรี จำนวน 1 คน รองนายกเทศมนตรีฝ่ายบริหาร 1 คน และกลุ่มข้าราชการจำนวน 4 คน ประกอบด้วยผู้อำนวยการกองคลัง 1 คน หัวหน้าและพนักงานฝ่ายกองคลัง 3 คน โดยใช้การเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ใน 5 ด้าน คือ ด้านลักษณะของภาษีอากร ด้านโครงสร้างภาษี ด้านการอำนวยความสะดวกแก่ผู้เสียภาษีอากร ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านเจ้าหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบและมี ความสามารถการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลของการวิจัยพบว่า ด้านลักษณะของภาษีอากรมีความชัดเจนเหมาะสมและเป็นธรรม ด้านโครงสร้างภาษีมีความสะดวกเข้าใจง่ายแต่ กฎหมายที่บังคับใช้ล้าสมัยควรปรับปรุงให้อัตราประเมินในการชำระภาษีเพิ่มมากขึ้น ด้านการอำนวยความสะดวก ยังไม่มีการจัดทำฐานข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ไม่ปรากฏการจัดทำตัวอย่างของการกรอกข้อมูลด้านการประชาสัมพันธ์ขาดป้ายประชาสัมพันธ์และยังไม่ชัดเจนบางส่วน สื่อที่ใช้เผยแพร่ไม่ดึงดูดความสนใจ ด้านความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ยังขาดทักษะในการจัดเก็บขาดความเข้มงวด และงบประมาณที่สนับสนุนไม่เพียงพอแนวทางแก้ไขคือการออกสำรวจข้อมูล เพื่อจัดทำแผนที่ภาษีให้เป็นปัจจุบัน เพิ่มการประชาสัมพันธ์ที่เน้นจิตสำนึกในการชำระภาษีให้กับทุกฝ่าย เพิ่มการอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรและเพิ่มความเข้มงวดในการจัดเก็บและสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้²⁰

¹⁹ เอมมิกา สาครินทร์, “ประสิทธิภาพการบริหารการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้กรณีศึกษาสำนักงานสรรพากรพื้นที่ยะลา,” สืบค้นเมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2560, http://www.kmutt.ac.th/jif/public_html

²⁰ กัญยาวรรณธ์ กำเนิดสินธุ์, “ประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของเทศบาล ศึกษากรณีเทศบาลตำบลแหลมฟ้าผ่า อำเภอยะรังจังหวัดสมุทรสาคร,” สืบค้นเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2561, <http://human.bsru.ac.th/>

ปิยธิดา โคกโพธิ์ ได้ศึกษาปัญหาการคลังท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลนิคมคำสร้อย โดยใช้การศึกษาเอกสาร การสังเกตการณ์ และการสัมภาษณ์ ผลการศึกษาพบว่า เทศบาลตำบลนิคมคำสร้อยมีปัญหาทางการคลังได้แก่ 1) ปัญหาด้านการจัดหารายได้ที่คล้ายกับเทศบาลอื่น ๆ จากการศึกษา พบว่าเทศบาลยังมีการพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐอยู่มาก เทศบาลได้รับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐน้อยลงแต่ได้รับการกิจที่มากขึ้นส่งผลให้งบประมาณไม่พอต่อรายจ่าย และไม่มีเงินเหลือเพื่อพัฒนาเทศบาลในด้านอื่น ตลอดจนปัญหาอัตราการเก็บภาษี ท้องถิ่นไม่มีการปรับปรุงในส่วนของปัญหาการคลังท้องถิ่นที่เกิดขึ้นเฉพาะเทศบาลตำบลนิคมคำสร้อย ได้แก่ เงินงบประมาณในแต่ละงวดจากส่วนกลางล่าช้าการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ เทศบาลขาดการจัดการที่ดีในการดำเนินการจัดเก็บและปัญหาเทศบาลขาดแหล่งรายได้ใหม่ ๆ 2) ปัญหาด้านการบริหารการคลัง พบว่า สมาชิกสภาเทศบาลยังไม่เข้าใจกระบวนการบริหารงบประมาณ การจัดทำงบประมาณยังเป็นรายจ่ายประจำยังไม่มีการใช้จ่ายในงบลงทุนปัญหาการจัดการขยะที่ส่งผลกระทบต่องบประมาณในการจัดการ 3) ปัญหาการขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารงานการคลังท้องถิ่นและการเสียดายภาษี พบว่า ประชาชนขาดความเข้าใจและขาดความสนใจต่อการเสียภาษีท้องถิ่นประจำปีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบด้านการบริหารการคลังของเทศบาลเป็นเพียงการส่งผ่านตัวแทนเพียงแคบางส่วนแต่ประชาชนโดยทั่วไป ยังขาดกระตือรือร้นสาเหตุของปัญหาการคลังท้องถิ่นเกิดจากสาเหตุ 6 ด้านคือ 1) ด้านกฎหมายในการจัดหารายได้ที่จำกัดและการบริหารการคลังท้องถิ่นที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาแหล่งรายได้ใหม่ 2) ด้านการเมืองภายในท้องถิ่น 3) ด้านบุคลากรและเครื่องมือในการอำนวยความสะดวกในการบริหารการคลังท้องถิ่น 4) ด้านสภาพภูมิประเทศ 5) ด้านการประชาสัมพันธ์กับประชาชนในพื้นที่ 6) ด้านนโยบายของรัฐบาล(4) จากการศึกษาได้ข้อเสนอแนะและพบข้อสังเกตจากการศึกษา คือ การให้ข้อมูลของฝ่ายเทศบาลและฝ่ายประชาชน (ผู้นำชุมชน) มีความแตกต่างกันในจุดเน้นฝ่ายเทศบาลจะแสดงถึงปัญหาทางการคลังของเทศบาลว่าเกิดจากนโยบายของรัฐบาลและกฎระเบียบทางกฎหมายที่ไม่เอื้อต่อการบริหารงานทางการคลังที่ดี เทศบาลถูกจัดสรรเงินอุดหนุนได้ไม่ถึงเป้าหมายที่พระราชบัญญัติการกระจายอำนาจกำหนด และถูกกระจายหน้าที่มากจนส่งผลกระทบต่องบประมาณที่เหลือสำหรับการพัฒนาในส่วนอื่นของเทศบาลที่น้อยลงรวมถึงข้อจำกัดของพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลที่สภาพเศรษฐกิจส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับเกษตร ดังนั้นการจัดเก็บภาษีจึงทำได้น้อย และประชาชนก็ไม่ได้มีความกระตือรือร้นในการเสียภาษี ดังนั้นข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาในมุมมองของเทศบาลจึงต้องการให้รัฐจัดสรรเงินให้ครบตามสัดส่วนที่กฎหมายกำหนดและเพิ่มแหล่งการจัดเก็บภาษีให้ท้องถิ่นได้จัดเก็บเองมากขึ้นเพื่อท้องถิ่นจะได้มีรายได้เป็นของตนเอง ไม่ต้องรอรับจากรัฐบาลจนเสียอิสระในการบริหารทางการคลัง รวมทั้งประชาชนต้องมีความยินยอมและกระตือรือร้นในการเสียภาษีให้มากขึ้นส่วนในมุมมองของประชาชนกลับมองปัญหาทางการบริหารทางการคลังเน้นในอีกมุมหนึ่งคือ เทศบาลไม่ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายรับรายจ่าย ดังนั้น

ประชาชนจึงไม่รับทราบข้อมูลดังกล่าว จนทำให้ขาดการตรวจสอบทางการคลัง ดังนั้นทางแก้ไขปัญหา ในมุมมองของประชาชนจึงควรให้เทศบาลได้ประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับบรรยายบรรยายและลงพื้นที่ในชุมชน มากขึ้น ซึ่งแฉงแสดงรายละเอียดบรรยายบรรยายแต่ละโครงการเพื่อประชาชนจะได้รับทราบถึงข้อมูล ทางทางการคลังได้รวมถึงประชาชนต้องการให้แบ่งสรรงบประมาณมาพัฒนาในพื้นที่ที่ประชาชนอยู่ให้ ทั่วถึงมากขึ้นด้วยจากจุดเน้นที่ต่างกันมีความน่าสนใจคือ ระหว่างเทศบาลกับประชาชน ต่างฝ่ายต่าง มองเน้นที่ผลประโยชน์ และข้อเสียเปรียบที่ตนเองได้รับและมองข้อเสียของตนเองน้อยมากทำให้ขาด การปรับปรุงตนเอง ทำให้เห็นถึงภาวะต่างคนต่างทำต่างคิด ต่างมอง สะท้อนถึงการขาดการมีส่วนร่วม ในการช่วยกันแก้ปัญหาการคลังท้องถิ่นที่เกิดขึ้นซึ่งการปกครองส่วนท้องถิ่นที่แตกต่างกันเป็นอุปสรรค หนึ่งที่ขัดขวางการกระจายอำนาจและระบอบประชาธิปไตยให้เดินข้างหน้า²¹

อำภา จำลองศักดิ์ ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบล ชุนยวม อำเภอชุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน” มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการ บริหารงาน ด้านการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลชุนยวม อำเภอชุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหการบริหารงานด้านการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลชุนยวม อำเภอชุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยสัมภาษณ์ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ ใช้ในการเก็บข้อมูล เป็นแนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การวิเคราะห์เนื้อหา นำเสนอข้อมูลในรูปความเรียงตามวัตถุประสงค์ผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคการบริหารงานการ จัดเก็บรายได้ด้านคน พบว่า มีจำนวนบุคลากรที่มีจำนวนไม่เพียงพอกับปริมาณงานที่ต้องรับผิดชอบ อีกทั้งยังขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ โดยมีสาเหตุส่วนใหญ่ มาจากการ โยกย้ายบุคลากรและเจ้าหน้าที่ตลอดเวลา ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการบริหารงาน ทำให้หน่วยงาน ต้องจัดหาบุคลากรลูกจ้างชั่วคราวมาปฏิบัติงานแทน ซึ่งยังทำให้เกิดปัญหาเรื่องความรู้ ความเข้าใจ ใน ระเบียบปฏิบัติงานการจัดเก็บรายได้ ซึ่งส่งผลให้เกิดปัญหาและอุปสรรคการบริหารงานด้านการ จัดเก็บรายได้ พบว่า มีปัญหางบประมาณในการปฏิบัติงานแต่ละปีมีน้อยไม่เพียงพอต่อการบริหาร จัดการตั้งไว้เฉพาะงานที่จำเป็นต้องจ่ายตามเทศบัญญัติเท่านั้นจึงไม่เพียงพอต่อการพัฒนาคน งบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์พบว่า มีวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ เช่น เครื่องมือที่ใช้ในการสนับสนุนการ ทำงานจัดเก็บรายได้ คอมพิวเตอร์ความทันสมัยของเครื่องมือ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการจัดเก็บ ภาษี เป็นต้น ด้านการบริหารจัดการ พบว่าปัญหาและอุปสรรคการจัดเก็บรายได้ของ เทศบาลตำบล ชุนยวม อำเภอชุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ด้านการบริหารจัดการเกิดจากผู้บริหารไม่มีเวลาที่จะลงมา

²¹ ปิยธิดา โคกโพธิ์, “ปัญหาการคลังท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณี เทศบาลตำบลนิคมคำสร้อย” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2555).

ดูแลเอาใจใส่พนักงาน ซึ่งการบริหารจัดการผู้ปฏิบัติที่เคยปฏิบัติมาทุก ๆ ปี ตามขั้นตอน ประกอบกับการบริหารจัดการด้านคนมีกำลังไม่เพียงพอ แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานด้านการจัดเก็บรายได้ด้านคนควรมีการกำหนดช่วงเวลาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เช่น อาจกำหนดช่วงเวลาในการให้บริการประชาชนที่ได้รับการติดต่อไปติดต่อรับชำระในช่วงเวลาที่กำหนด และอาจออกไปให้บริการรับชำระภาษีนอกสถานที่ โดยเฉพาะในช่วงเย็นหรือวันหยุดสุดสัปดาห์ และเทศบาลควรจัดฝึกอบรมให้พนักงานเทศบาลที่มีหน้าที่รับผิดชอบ หรือต้องเข้ามาช่วยทำหน้าที่รับชำระภาษี ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษี ทุกภาษี ให้พนักงานเตรียมพร้อมสำหรับการทำงานซึ่งมีปริมาณสูงกว่าปกติ ด้านงบประมาณควรมีวิธีการแก้ไขปัญหาคอร์คอร์จัดตั้งงบประมาณพัฒนาบุคลากรด้านการจัดเก็บรายได้โดยการส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับ การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาและศึกษาดูงานต่างพื้นที่ที่ประสบผลสำเร็จในด้านการจัดเก็บรายได้ ด้านวัสดุอุปกรณ์ควรมีวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยจัดทำโปรแกรมแผนที่ภาษีเพื่อสะดวกในการจัดเก็บภาษีและจัดซื้อวัสดุที่ทันสมัยเพิ่ม ด้านการจัดการควรมีการวางแผนเวลาการออกจดหมายแจ้งเตือนผู้ต้องชำระภาษีที่ชัดเจน และปฏิบัติตามตารางเวลาที่กำหนดไว้ และแก้ไขปัญหาดังกล่าวไม่ถึงมือผู้ต้องชำระภาษีโดยการปรับปรุงรายละเอียดที่อยู่ของผู้ชำระภาษีให้ถูกต้อง อีกทั้งควรมีการแก้ไขปัญหาคอร์คอร์ในหลายด้านบุคลากร เทศบาลควรจัดฝึกอบรมให้พนักงานเทศบาลที่มีหน้าที่รับผิดชอบ หรือต้องเข้ามาช่วยทำหน้าที่รับชำระภาษี²²

เพ็ญญา ยนต์ชมภู ได้ศึกษากลยุทธ์การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษาเปรียบเทียบในจังหวัดขอนแก่น ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ และ 2) เพื่อศึกษากลยุทธ์การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ คณะผู้บริหาร ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบลผู้นำชุมชน และประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนธาตุ อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 30 คน และองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองเพี้ย อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 30 คน ผลการศึกษาพบว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดเก็บรายได้ การประชาสัมพันธ์เชิงรุก เช่น มีการสื่อสารการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบและเข้าใจประโยชน์การจัดเก็บรายได้ของ อบต. อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง การแจ้งเตือนให้ผู้ที่อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีมายื่นแบบแสดงรายการทรัพย์สิน เร่งรัดติดตามลูกหนี้ค้างค่า การปรับปรุงแบบการให้บริการ เช่น การออกให้บริการนอกสถานที่การจัดบริการที่

²² อำภา จำลองศักดิ์, “ปัญหาและอุปสรรคการบริหารจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน,” (ปัญหาพิเศษปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2554).

ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย การสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้ชำระภาษี โดยการจัดทำโครงการคืนกำไรผู้เสียภาษี ให้รางวัลแก่ผู้มาชำระภาษี การออกข้อบังคับ/ข้อบัญญัติการจัดเก็บรายได้อื่นนอกจากภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องถิ่น ภาษีโรงเรือนและที่ดิน เพื่อให้สามารถจัดเก็บรายได้เพิ่มเติม การจัดการปัจจัยนำเข้าที่มีประสิทธิภาพ บุคลากรมีความพร้อม มีความรู้ความสามารถในการจัดเก็บรายได้เป็นอย่างดี ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการงบประมาณและให้การสนับสนุนการพัฒนาการจัดเก็บรายได้อย่างแท้จริง เช่น การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน โครงการคืนกำไรผู้เสียภาษี การฝึกอบรมบุคลากร การจัดสถานที่ของ อบต. เป็นสัดส่วนสะดวกต่อการให้บริการชำระภาษี โดยมีการจัดทำผังแสดงขั้นตอนการชำระภาษี โดยมีเจ้าหน้าที่ให้บริการและคอยแนะนำตลอดเวลาราชการ ความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ในการให้บริการแก่ประชาชน การจัดการกระบวนการจัดเก็บรายได้มีการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย มาตรการที่ชัดเจน การจัดการขั้นตอนแผนผัง ป้าย วิธีการมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ดำเนินการตามแผนงานที่วางไว้ การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บรายได้ การติดตามและตรวจสอบการจัดเก็บรายได้มีการรายงานความก้าวหน้าในการจัดเก็บรายได้ การประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการหรือตามแผนงานที่วางไว้ให้ผู้บริหารทราบเพื่อนำไปปรับปรุงการปฏิบัติงานในอนาคต มีการสรุปประเด็นปัญหาแนวทางการแก้ไข และข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บรายได้²³

รินดา ทองสงคราม ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลพังทวย อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น โดยงานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อวิเคราะห์สาเหตุการจัดเก็บรายได้ไม่เป็นไปตามเป้าหมายขององค์การบริหารส่วนตำบลพังทวย อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น 2) เสนอแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลพังทวย อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยกลุ่มประชาชนผู้มีหน้าที่ชำระภาษีบำรุงท้องถิ่น ภาษีโรงเรือนและที่ดิน และภาษีป้าย จำนวน 368 ชุด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และทำการสัมภาษณ์นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพังทวย ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลพังทวย ผู้อำนวยการกองคลัง เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ รวม 5 คน พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บภาษีอากรขององค์การบริหารส่วนตำบลพังทวย อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ด้านแรงจูงใจให้เสียภาษีอากร ด้านการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการชำระภาษีอากร ด้านขั้นตอนการให้บริการของเจ้าหน้าที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การชำระภาษี เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

²³ เพ็ญภา ยนต์ชมภู, “กลยุทธ์การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษาเปรียบเทียบในจังหวัดขอนแก่น,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2554).

แนวทางการพัฒนาการจัดเก็บภาษีอากรขององค์การบริหารส่วนตำบลพังทวย อำเภอ น้ำพอง จังหวัดขอนแก่น จากผลการวิจัยพบว่า หากจะทำให้การจัดเก็บภาษีรายได้ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพังทวย มีประสิทธิภาพและจัดเก็บได้มากขึ้น ควรบรรจุโครงการที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บรายได้ไว้ในแผนงบประมาณ ดังนี้ 1) โครงการฝึกอบรมหลักสูตร “การจัดเก็บภาษีรายได้” 2) โครงการจัดซื้อคอมพิวเตอร์ 3) โครงการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน 4) โครงการบริการเต็มที่จัดเก็บภาษีถึงบ้าน 5) โครงการเพิ่มแรงจูงใจในการจัดเก็บรายได้ รวมงบประมาณทั้งสิ้น 1,035,000 บาท ซึ่งหากดำเนินการตามโครงการดังกล่าวแล้ว จะทำให้การจัดเก็บภาษีรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลพังทวยมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นในอนาคตต่อไป²⁴

²⁴ รินดา ทองสงคราม, “แนวทางการพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลพังทวย อำเภอ น้ำพอง จังหวัดขอนแก่น,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2554).

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

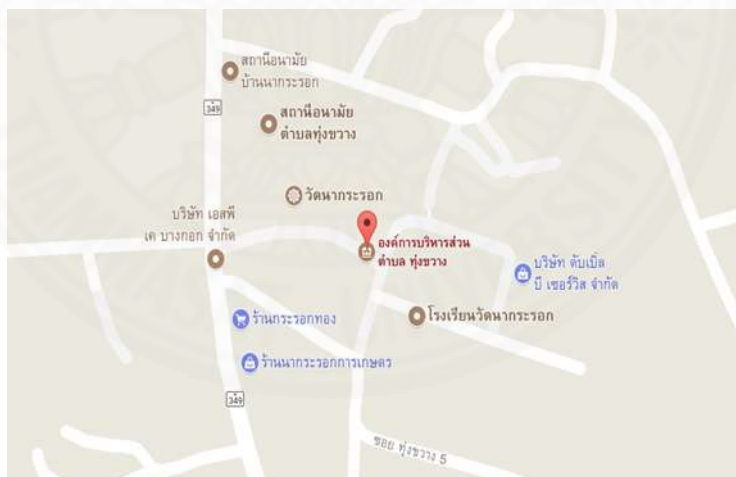
การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี โดยมีวิธีการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการศึกษา 2 แบบ คือ

3.1.1 การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) โดยการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.1.2 การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ (Interview) โดยเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ได้แก่ ผู้บริหารท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี จำนวน 8 คน

ภาพที่ 3.1 แผนที่การเดินทางมาที่องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี¹

¹ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, “แผนที่การเดินทางมาที่องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง,” สืบค้นเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2560, <http://www.thungkwang.go.th/index.php>.

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ระยะเวลาที่ทำงาน และประสบการณ์ทำงานด้านการจัดเก็บรายได้

3.2.2 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

3.2.2.1 ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่ และของผู้เสียภาษี

3.2.2.2 ปัจจัยด้านการจัดเก็บภาษีรายได้

3.2.2.3 ปัจจัยด้านเอกสารการยื่นแบบภาษีบำรุงท้องถิ่น

3.2.2.4 ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์

3.2.2.5 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ และนโยบายการจัดเก็บภาษี

3.2.2.6 ปัจจัยด้านบทลงโทษของผู้ไม่เสียภาษีตามที่กฎหมายกำหนด

3.2.2.7 ปัจจัยด้านสภาพการดำเนินงานเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานจัดเก็บภาษี

3.2.3 แบบสัมภาษณ์แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล ทุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.3.1 ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี เพื่อเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) มีจำนวน 8 คน

3.3.2 ทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) พร้อมการบันทึกข้อความขณะทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

3.4 ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ใช้เวลาเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ เมษายน – ตุลาคม 2560

3.5 การวิเคราะห์และการตรวจสอบข้อมูล

3.5.1 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

3.5.2 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการจัดกลุ่มข้อมูล (Categories) เนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์ ทำการเชื่อมโยงเนื้อหาแต่ละส่วนเข้าด้วยกันเพื่อหาข้อสรุป (Proposition) ทั้งในภาพรวมและส่วนย่อยของข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น โดยสรุปประเด็นที่สำคัญ เป็น 3 ส่วน คือ

3.5.2.1 ประเด็นเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป และประสบการณ์ด้านการทำงานด้านการจัดเก็บรายได้

3.5.2.2 ประเด็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการจัดเก็บรายได้

3.5.2.3 ประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการจัดเก็บรายได้

หลังจากได้ข้อสรุปแล้ว นำข้อมูลสรุปนั้นกลับไปให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญอ่าน เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญยืนยันความถูกต้อง หรือปรับข้อมูลให้ถูกต้องตรงตามสภาพการณ์จริง ก่อนสร้างข้อสรุปในขั้นสุดท้าย

3.5.3. ผู้วิจัยมีการตรวจสอบข้อมูล แบบสามเส้า (Triangulation Technique) โดยมีรายละเอียดดังนี้ เมื่อได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และจดบันทึกมาแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องเพียงพอ และความเชื่อถือได้ของข้อมูลว่าจะสามารถตอบปัญหาของการศึกษาได้อย่างครบถ้วน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการ ตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) ซึ่งจะทำการพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มานั้นถูกต้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริง และตอบปัญหาการวิจัย โดยการตรวจสอบแหล่งข้อมูลพิจารณาใน แหล่งบุคคล หมายถึง ถ้าบุคคลผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไปข้อมูลจะเหมือนเดิมหรือไม่ ในการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้การตรวจสอบจากแหล่งบุคคลมากที่สุด โดยการสอบถามข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างหลายกลุ่ม ในคำถามเดียวกัน และจากกลุ่มตัวอย่างคนเดียวกันจากหลายแหล่งบุคคลหลาย ๆ คน เพื่อเป็นการยืนยันในข้อมูลที่รับว่ามีความถูกต้องตรงกันหรือไม่

3.5.4. นำเสนอข้อมูลในรูปความเรียงตามวัตถุประสงค์

บทที่ 4

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

การศึกษาวิจัย ปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการบริหารงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี 2) ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหา ปรับปรุง เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงาน ด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี โดยผู้วิจัยได้อาศัยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสัมภาษณ์ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 8 คน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์เป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและประสบการณ์การทำงานด้านการจัดเก็บรายได้

ตอนที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บรายได้

ตอนที่ 3 แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดเก็บรายได้

4.1 ประสบการณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำงานการจัดเก็บรายได้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและประสบการณ์การทำงานด้านการจัดเก็บรายได้

ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวนทั้ง 8 คน นั้น เป็นบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรง เช่น ข้าราชการ เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ ผู้ช่วยเจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้ รวมไปถึงลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี

ข้อมูลทั่วไปของผู้สัมภาษณ์พบว่า ผู้สัมภาษณ์เป็นเพศหญิง จำนวน 4 คน เป็นเพศชาย จำนวน 4 คน มีอายุระหว่าง 36-45 ปี จำนวน 1 คน อายุระหว่าง 46 ปีขึ้นไป จำนวน 7 คน ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 3 คน การศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 3 คน การศึกษาระดับอนุปริญญา จำนวน 1 คน และการศึกษาระดับมัธยมปลาย จำนวน 1 คน เป็นผู้บริหาร จำนวน 1 คน ระดับหัวหน้างาน จำนวน 6 คน และระดับปฏิบัติงาน จำนวน 1 คน

ประสบการณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำงานการจัดเก็บรายได้

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 8 คน พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญซึ่งมีประสบการณ์ในการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมา ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ใน

การจัดเก็บภาษีในระดับผู้บริหารผู้ให้ข้อมูลสำคัญจะดูแลในเรื่องการประเมินภาษีโรงเรือน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย และอากรฆ่าสัตว์ รองลงมามีหัวหน้างานที่มีประสบการณ์ในการจัดเก็บภาษีซึ่งมีประสบการณ์ นอกจากนั้นผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่มีประสบการณ์ในการจัดเก็บภาษีเป็นผู้ปฏิบัติงานมีผู้ช่วยเจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้

“ประชาชนที่มีหน้าที่กลับหลักเลียง ไม่มาเสียภาษี เสียภาษีไม่ตรงตามระยะเวลาที่กำหนด”¹

“การปฏิบัติและควบคุมการปฏิบัติ ระเบียบแบบแผน ขาดความสามารถและประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี”²

“ที่ผ่านมาการปฏิบัติงานจัดเก็บรายได้มีหัวหน้าหน่วยงานช่วยแนะแนวทางในการทำงาน ไม่มีอำนาจในการตัดสินใจเอง”³

“ที่ผ่านมาการปฏิบัติงานจัดเก็บรายได้องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง เป็นไปตามปกติที่มีการจัดเก็บ ทั้งได้ตามเป้าหมายและต่ำกว่าเป้าหมายหรือเกณฑ์กำหนด แต่ไม่ลดลงจากปีที่ผ่านมา”⁴

จากบทสัมภาษณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดสรุปได้ว่า ประสบการณ์การทำงานที่ผ่านมาในด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง พบปัญหาคือ ประชาชนหลักเลียงการมาชำระภาษี และชำระภาษีไม่ตรงตามระยะเวลาที่กำหนด ส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวางมีการจัดเก็บภาษีต่ำกว่าเป้าหมาย

¹ สฤษฎี อภิชิตพงษ์ชัย, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

² ชัยสิทธิ์ เมฆาวณิชชัย, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

³ อธิวัชร วิถีธรรมศักดิ์, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁴ หทัยทิพย์ ช่วยเจริญ, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

4.2 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บรายได้

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 8 คน พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญซึ่งมีประสบการณ์ในปัญหาและอุปสรรคการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง ประกอบด้วย 7 ด้านประกอบด้วย 1) ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่ และของผู้เสียภาษี 2) ปัจจัยด้านการจัดเก็บภาษีรายได้ 3) ปัจจัยด้านเอกสารการยื่นแบบภาษีบำรุงท้องถิ่นที่ 4) ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ 5) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ และนโยบายการจัดเก็บภาษี 6) ปัจจัยด้านบทลงโทษของผู้ไม่เสียภาษีตามที่กฎหมายกำหนด 7) ปัจจัยด้านสภาพการดำเนินงานเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงาน วิเคราะห์ผลการศึกษาได้ดังนี้

4.2.1 ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่ และของผู้เสียภาษี

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมด เห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนสนิมคม จังหวัดชลบุรี ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่ และของผู้เสียภาษี เกิดจากการทำงานอย่างไม่มีระเบียบแบบแผน และขาดความสามารถ ประสิทธิภาพ โดยเฉพาะเรื่องของการจัดเก็บภาษีอากรที่ระเบียบ กฎหมาย กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเองได้ เช่น การจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่น ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย เพราะข้อมูลที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับโอนมาจากหน่วยงานจัดเก็บเดิมมีน้อยไม่ครบถ้วน พร้อมทั้งผู้มีหน้าที่เสียภาษี แจ้งบัญชีทรัพย์สินของตนเองไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ประกอบกับกฎหมายมีความซับซ้อนและยากแก่การเข้าใจของคนโดยทั่วไป ซึ่งเป็นปัญหาส่วนหนึ่งที่ทำให้้องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการจัดเก็บรายได้ไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่จะได้นำมาบริหารกิจการและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวางให้มีคุณภาพและศักยภาพได้เท่าที่ควร

“กฎหมายมีความซับซ้อนและยากแก่การเข้าใจของคนโดยทั่วไป มีผู้เสียภาษีที่มีหน้าที่เสียภาษีขอความช่วยเหลือให้ลดหย่อนภาษี กฎหมายบางครั้งก็ต้องหลีกเลี่ยงบ้างเนื่องจากรายได้ทั้งปีตามจริงแล้วจากเกณฑ์ จปฐ. (ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน) เสียอีก รายได้ของคนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง ถือว่าคนในชุมชนยังมีรายได้น้อย”⁵

⁵ สฤชัย อภิชิตพงศ์ชัย, สัมภาษณ์โดย เชาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

“ในระดับเจ้าหน้าที่จัดเก็บภาษียังขาดความเข้าใจในระเบียบแบบแผน”⁶

“มีความยุ่งยากและซับซ้อนต่อการเข้าใจทำให้ผู้เสียภาษีไม่เข้าใจในกฎระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับภาษี”⁷

“ขาดความสามารถ ประสิทธิภาพ โดยเฉพาะเรื่องของการจัดเก็บภาษีอากรที่ระเบียบ กฎหมาย กำหนด”⁸

“มีขั้นตอนหลายขั้นตอนในการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบมติ ครม.และหนังสือสั่งการ ยากต่อการทำความเข้าใจ ทั้งผู้ปฏิบัติและผู้บริหารประกอบกับบริบทพื้นที่ ถูกกำหนด โดยไม่เอื้อ เป็นพื้นที่เกษตรกรประชาชนผู้เสียภาษี ไม่ค่อยรับรู้เรื่องภาษี”⁹

“ไม่เข้าใจในกฎหมาย ระเบียบ เพราะทำตามแนวทางที่มีในปัจจุบันมีภาษีป้าย ภาษีโรงเรือน ที่มีความยุ่งยาก และขั้นตอนซับซ้อน”¹⁰

“เจ้าหน้าที่เป็นพนักงานจ้างมีความรู้ความสามารถด้านกฎหมายระเบียบภาษีการ จัดเก็บรายได้ยังไม่ครอบคลุม และผู้เสียภาษีก็น่าจะเรียกร้องการไม่เสียภาษี ซึ่งตามกฎหมายต้องมีหน้าที่ เสียภาษี”¹¹

⁶ ชัยสิทธิ์ เมฆาวณิชย์, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล พุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁷ ธีรวัชร วิถีธรรมศักดิ์, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล พุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁸ ทพยทิพย์ ช่วยเจริญ, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล พุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁹ บุญชนิภา บุญธนาภักย์, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลพุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

¹⁰ สุภาภรณ์ พลุรอด, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล พุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

¹¹ ศิริพร แสงพร, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลพุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

จากบทสัมภาษณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดสรุปได้ว่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บรายได้ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่ และของผู้เสียภาษี ส่วนใหญ่เกิดจาก กฎหมายมีความซับซ้อนและยากแก่การเข้าใจของคนโดยทั่วไปซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสำอาง ทองสกุล กล่าวว่า ความไม่ชัดเจนได้ก่อให้เกิดปัญหาความสับสนในการแบ่งแยกว่า ทรัพย์สินนั้นต้องเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินหรือต้องเสียภาษีบำรุงท้องถิ่น ปัญหาความไม่ชัดเจนในการพิจารณาจะนำไปสู่การตีความกฎหมายผิดพลาดได้ และยังสอดคล้องกับ ศุภลักษณ์ พิณจิววอล ว่ากฎหมายควรจะกำหนดขอบเขตในการพิจารณาไว้ให้ชัดเจนมากกว่านี้ทำให้การประเมินทรัพย์สินที่ต้องเสียภาษีรวมถึงการประเมินฐานภาษีมีความชัดเจนแน่นอนและนำไปสู่ความง่ายและความแน่นอนในการประเมินหนี้ภาษีอากรมากขึ้น

4.2.2 ปัจจัยด้านการจัดเก็บภาษีรายได้

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมด เห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนสนิมคม จังหวัดชลบุรี ด้านการจัดเก็บภาษีรายได้ เกิดจากท้องถิ่นจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินได้น้อย เพราะที่ตั้งแต่มีการเริ่มจัดเก็บภาษี ไม่เคยมีการเพิ่มอัตราภาษีเลย ทำให้มีการจัดเก็บได้น้อย ในทางกลับกันพบว่า อัตราภาษีโรงเรือนและที่ดิน ที่กำหนดไว้อัตรา ร้อยละ 12.5 นั้นสูงเกินไป โดยเฉพาะเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับอัตราภาษีของภาษีประเภทอื่น ๆ และเป็นผลให้ผู้มีหน้าที่ในการเสียภาษีพยายามที่จะหลีกเลี่ยงภาษีหรือมั่งงั่งอัตราค่าเช่าที่ต่ำกว่าค่าเช่าจริงและเป็นปัญหาต่อเนื่องถึงการประเมินค่ารายปีของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อไปด้วย ส่วนปัญหารายได้อื่น ๆ ของท้องถิ่น ได้แก่ ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต ค่าปรับอัตรายังต่ำ

“การจัดเก็บภาษีไม่ครบถ้วน เช่น ภาษีป้าย เนื่องจากปัจจุบันมีการติดตั้งป้ายโฆษณาเป็นจำนวนมาก รูปทรงและลักษณะที่หลากหลาย และติดตั้งในสถานที่ที่ยากต่อการตรวจวัด และในอนาคตมีแนวโน้มว่าจะมีการติดตั้งเพิ่มมากขึ้นตามภาวะความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ”¹²

¹² ชัยสิทธิ์ เมฆาวณิชชย์, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

“การจัดเก็บภาษีไม่ครบถ้วน เช่น ภาษีป้าย เนื่องจากปัจจุบันมีการติดตั้งป้ายโฆษณาเป็นจำนวนมาก รูปทรงและลักษณะที่หลากหลาย และติดตั้งในสถานที่ที่ยากต่อการตรวจวัด และในอนาคตมีแนวโน้มว่าจะมีการติดตั้งเพิ่มมากขึ้นตามภาวะความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ”¹³

“การจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมา การประเมินภาษีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเอง เช่น ภาษีโรงเรือนและที่ดินภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย มีการประเมินแบบอะลุ้มอล่วยกัน มีความเกรงใจกันมาก และมีอัตรากำลังยังไม่เพียงพอ เพราะเจ้าหน้าที่บางส่วนยังขาดความขยันขันแข็งในการทำงาน ขาดความชำนาญทางด้านกฎหมายขาดความสำนึกและความกระตือรือร้นในการทำงาน เจ้าหน้าที่ไม่สามารถปฏิบัติงานทดแทนกันได้”¹⁴

“จำนวนของบุคลากร กับปริมาณงาน จำนวนบุคลากรน้อยกว่าปริมาณงานจึงทำให้จัดเก็บไม่ได้เต็ม 100% หรือไม่เข้าเป้าที่ตั้งไว้ในแต่ละปี”¹⁵

“ผู้เสียภาษี แจ้งบัญชีทรัพย์สินของตนเองไม่ครบถ้วนสมบูรณ์”¹⁶

“การจัดเก็บภาษีไม่ครบถ้วน เช่น ภาษีป้าย เนื่องจากปัจจุบันมีการติดตั้งป้ายโฆษณาเป็นจำนวนมากการจัดกระจายอยู่โดยทั่วไป ขนาด รูปทรงและลักษณะที่หลากหลาย”¹⁷

จากบทสัมภาษณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดสรุปได้ว่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บรายได้ด้านการจัดเก็บภาษีรายได้ส่วนใหญ่เกิดจาก ผู้เสียภาษีแจ้งบัญชีทรัพย์สินของตนเองไม่

¹³ ธีรวัชร วิถีธรรมศักดิ์, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

¹⁴ หทัยทิพย์ ช่วยเจริญ, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

¹⁵ บุญชนิภา บุญธนภาคย์, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

¹⁶ สุภาภรณ์ พลุรอด, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

¹⁷ ศิริพร แสงพร, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

ครบถ้วนทำให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการจัดเก็บภาษีไม่ครบถ้วน ขาดประสิทธิภาพในการทำงานซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสำออง ทองสกุล กล่าวว่า กฎหมายไม่บังคับให้เจ้าหน้าที่เข้าไปประเมินสำรวจตรวจสอบให้แน่ชัดก่อน เป็นการเปิดโอกาสให้เจ้าของทรัพย์สินแจ้งรายละเอียดที่เป็นเท็จต่อเจ้าหน้าที่ และนำมาซึ่งความผิดพลาดในการประเมินหนี้ภาษี¹⁸

4.2.3 ปัจจัยด้านเอกสารการยื่นแบบภาษีบำรุงท้องที่

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมด เห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนสนิมคม จังหวัดชลบุรี ด้านเอกสารการยื่นแบบภาษีบำรุงท้องที่ เกิดจากการที่ท้องถิ่นนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เข้ามาดำเนินการ จึงต้องกรอกข้อมูลใหม่ทุกครั้งที่ยื่นชำระภาษีนั้นทำให้การจัดเก็บข้อมูลยังไม่เป็นระบบ และขาดความถูกต้อง ระบบแผนที่ภาษีไม่เป็นปัจจุบัน ผู้เสียภาษีที่มีอายุมากไม่ทราบขั้นตอนการดำเนินงานอย่างถ่องถ้วนรวมทั้งการรับชำระภาษีบางที่ยังเป็นการใช้ลายลักษณ์อักษรและกระบวนการในการชำระภาษีข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ ขั้นตอนการยื่นภาษีโรงเรือนและที่ดินใช้เวลาดำเนินการนานยุ่งยากหลายขั้นตอน

“องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวางยังไม่สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดเก็บรายได้ได้อย่างเต็มที่ ที่ผ่านมามีทำได้เพียงยื่นเอกสาร”¹⁹

“การยื่นเอกสารของผู้เสียภาษี เป็นการยื่นปกติตามเท่าที่มีเป็นเอกสารที่ส่งด้วยมือตนเอง ไม่มีรูปแบบอื่น หรือฝากมาชำระภาษีเท่าที่เห็น”²⁰

¹⁸ สำออง ทองสกุล, “การบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่อสนับสนุนหลักการกระจายอำนาจทางการคลังให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น,” *รัฐสภาสาร* ปีที่ 58, ฉบับที่ 1 (2553) : 73 – 84.

¹⁹ สฤษฎี อภิชาติพงศ์ชัย, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

²⁰ ทศชัยทิพย์ ช่วยเจริญ, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

“การยื่นเอกสารของผู้เสียภาษี เป็นการยื่นปกติตามเท่าที่มีเป็นเอกสารที่ส่งด้วยมือตนเอง ไม่มีรูปแบบอื่น หรือฝากมาชำระภาษีเท่าที่เห็น”²¹

“ในการยื่นภาษีโรงเรือนและที่ดินยุ่งยากหลายขั้นตอน และยื่นได้ด้วยตนเองหรือฝากกันมาเพียงเล็กน้อยเท่านั้น”²²

“ระบบแผนที่ภาษียังไม่เป็นปัจจุบัน และไม่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในเชิงข้อเท็จจริงของพื้นที่ส่งผลในการให้บริการทำให้การชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินเป็นไปด้วยความล่าช้า”²³

“ในการยื่นภาษีโรงเรือนและที่ดินยุ่งยากหลายขั้นตอน”²⁴

จากบทสัมภาษณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดสรุปได้ว่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บรายได้ด้านเอกสารการยื่นแบบภาษีบำรุงท้องที่สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจาก ความยุ่งยาก ความซับซ้อน ทำให้เกิดความล่าช้าในการประเมินชำระภาษี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำอาง ทองสกุล กล่าวว่าความไม่แน่ชัดในวิธีการประเมินทำให้เกิดความล่าช้าในการประเมินภาษี และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภลักษณ์ พิณีจภูวตล กล่าวว่า ในขณะที่เดียวกันผู้เสียภาษีก็ไม่สามารถทราบล่วงหน้าถึงจำนวน เงินภาษีที่ต้องชำระได้ต้องรอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อน ซึ่งจะใช้เวลาประมาณ 1-2 เดือน²⁵

²¹ บุญชนิภา บุญธนภาคย์, สัมภาษณ์โดย เซาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

²² สุภาภรณ์ พูลรอด, สัมภาษณ์โดย เซาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

²³ ศิริพร แสงพร, สัมภาษณ์โดย เซาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

²⁴ ประยูร จินดาวงศ์, สัมภาษณ์โดย เซาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

²⁵ ศุภลักษณ์ พิณีจภูวตล, คำอธิบายภาษีท้องถิ่น, พิมพ์ครั้งที่ 3 (กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2550).

4.2.4 ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมด เห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ด้านการประชาสัมพันธ์ มีสาเหตุส่วนใหญ่มาจากองค์การบริหารส่วนตำบล มีงบประมาณน้อย ค่าใช้จ่ายในประชาสัมพันธ์สูง จึงทำให้ดำเนินการได้ไม่ค่อยทั่วถึงครอบคลุม

“ประชาชนไม่ทราบระยะเวลาในการยื่นภาษีโรงเรือนและที่ดิน หรือให้ความสนใจน้อย”²⁶

“ค่าใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์ เช่น การจัดทำป้ายเชิญชวนผู้มีหน้าที่เสียภาษีจัดทำปีละ 1 ครั้ง เมื่อใกล้ถึงเวลาชำระภาษี มีเพียงจำกัดจุด ไม่ทั่วถึง”²⁷

“การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง ไม่ต่อเนื่อง”²⁸

“ปัญหาการประชาสัมพันธ์ แต่ละปีมีค่าใช้จ่ายสูงมากเมื่อเทียบจากการจัดเก็บแล้วไม่คุ้มค่าทางด้านการลงทุน”²⁹

“เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบล มีงบประมาณน้อย ค่าใช้จ่ายในประชาสัมพันธ์สูง จึงทำให้ดำเนินการได้ไม่ค่อยครอบคลุม”³⁰

²⁶ สฎชัย อภิชิตพงศ์ชัย, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

²⁷ ชัยสิทธิ์ เมฆาวณิชชย์, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

²⁸ หทัยทิพย์ ช่วยเจริญ, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

²⁹ บุญชนิภา บุญธนาภักย์, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

³⁰ สุภาภรณ์ พลอรอด, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

จากบทสัมภาษณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดสรุปได้ว่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บรายได้ด้านการประชาสัมพันธ์สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากการดำเนินการประชาสัมพันธ์ไม่ค่อยทั่วถึงและครอบคลุม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญยาวรรณธ์ กำเนิดสินธุ์³¹ กล่าวว่า อุปสรรคด้านการประชาสัมพันธ์เกิดจาก ป้ายประชาสัมพันธ์ไม่เพียงพอ และยังไม่ชัดเจนบางส่วนสื่อที่ใช้เผยแพร่ไม่ดึงดูดความสนใจขาดความเข้มงวดและงบประมาณที่สนับสนุนไม่เพียงพอ

4.2.5 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ และนโยบายการจัดเก็บภาษี

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมด เห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ด้านการบริหารจัดการ และนโยบายการจัดเก็บภาษี มีสาเหตุส่วนใหญ่มาจากการขาดทักษะและประสบการณ์ในการทำงาน ขาดการวางแผนและความเข้าใจในการจัดเก็บรายได้ให้มีประสิทธิภาพ

“การจัดเก็บดำเนินการได้ แต่มีผลกระทบต่อประชาชนที่ไม่เข้าใจ”³²

“ทักษะ ประสบการณ์ในการทำงาน อาศัยทักษะและประสบการณ์เดิม ๆ มาเป็นแนวทางปฏิบัติ ไม่สนใจศึกษาแนวทางใหม่ ๆ ยึดตามรูปแบบเดิมที่เคยปฏิบัติ”³³

“เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดเก็บรายได้เพราะเป็นข้าราชการบรรจุใหม่การปฏิบัติที่เป็นอยู่ปัจจุบันจึงยึดแนวทางเดิม ๆ ที่เคยปฏิบัติมา”³⁴

³¹ กัญยาวรรณธ์ กำเนิดสินธุ์, “ประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของเทศบาล ศึกษากรณีเทศบาลตำบลแหลมฟ้าผ่า อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ,” สืบค้นเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2561, <http://human.bsru.ac.th/>

³² หทัยทิพย์ ช่วยเจริญ, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

³³ ชัยสิทธิ์ เมฆาวณิชชย์, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

³⁴ บุญชนิภา บุญธนภาคย์, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

“นโยบายของผู้บริหารให้ดำเนินการตามตัวชี้วัดที่กำหนดส่วนกำกับเน้นย้ำจะไม่ชัดเจน อาจเป็นเพราะอาจกระทบต่อฐานะคะแนนเสียงของผู้บริหาร”³⁵

“การจัดเก็บข้อมูลยังไม่เป็นระบบและขาดความถูกต้องทันสมัย”³⁶

จากบทสัมภาษณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดสรุปได้ว่า ปัญหาและอุปสรรคในการ จัดเก็บรายได้ด้านการบริหารจัดการและนโยบายการจัดเก็บภาษีมีสาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากการจัดเก็บ ข้อมูลยังไม่เป็นระบบและขาดความถูกต้องทันสมัย เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดเก็บ รายได้รวมถึงทักษะ ประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภลักษณ์ พินิจภูวดล ปัญหาการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ พระราชบัญญัตินี้มีข้อกำหนดหลายประการที่ไม่ชัดเจน นำไปสู่ การใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาตีความของเจ้าหน้าที่โดยข้อกำหนดที่นำไปสู่การใช้ดุลยพินิจเจ้าหน้าที่ สามารถใช้ดุลยพินิจได้อย่างกว้างขวาง ยังทำให้เกิดช่องโหว่ทางกฎหมายเกิดการทุจริตคอร์รัปชันได้ ง่าย ซึ่งลักษณะดังกล่าวส่งผลกระทบต่อรายได้ภาษีที่จัดเก็บ

4.2.6 ปัจจัยด้านบทลงโทษของผู้ไม่เสียภาษีตามที่กฎหมายกำหนด

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมด เห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ด้านบทลงโทษของผู้ไม่เสียภาษีตามที่กฎหมายกำหนด มีสาเหตุส่วนใหญ่มาจาก กฎหมายไม่ได้ให้อำนาจในการดำเนินคดีอย่างเด็ดขาดในการดำเนินการต่อผู้หลีกเลี่ยงไม่ชำระภาษีจะมีแค่การปรับตามสัดส่วนที่กฎหมายกำหนด

“การลงโทษตามกฎหมาย ณ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวางจะไม่มีรูปแบบเป็น รูปธรรมมากนัก จะมีก็เป็นการปรับ ผู้เสียภาษีที่มาไม่ตรงตามกำหนดระยะเวลาอัตราการปรับก็จะให้ เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถดำเนินการ”³⁷

³⁵ สุภาภรณ์ พูลรอด, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล ทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

³⁶ ประยูร จินดาวงศ์, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล ทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

³⁷ สฤชัย อภิชาติพงศ์ชัย, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วน ตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

“กฎหมายต้องให้อำนาจในการดำเนินคดีอย่างเด็ดขาดแก่องค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินการต่อผู้หลีกเลี่ยงไม่ชำระภาษี”³⁸

“ไม่เด็ดขาด ประนีประนอม”³⁹

“เป็นการใช้วิธีอื่นแทนการลงโทษ การใช้กฎหมายลงโทษผู้เสียภาษีมีขั้นตอนยุ่งยากและใช้เวลาดำเนินการนานและต้องมีกฎหมายเข้ามาซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มี”⁴⁰

“ไม่สามารถลงโทษได้ตามกฎหมายกำหนด หรือระยะเวลาที่กำหนดให้ลงโทษมีช่องว่าง”⁴¹

จากบทสัมภาษณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดสรุปได้ว่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บรายได้ด้านบิลโทของผู้นำไม่เสียภาษีตามที่กฎหมายกำหนดสาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากประนีประนอมมากเกินไป กฎหมายไม่ได้ให้อำนาจในการดำเนินคดีอย่างเด็ดขาดแก่องค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินการต่อผู้หลีกเลี่ยงไม่ชำระภาษี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงมณี เลาวกุล นอกจากปัญหาเรื่องความไม่แน่นอนในการแยกแยะทรัพย์สินที่ต้องเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินที่กระทบต่อความสามารถในการทำรายได้ของภาษีโรงเรือนและที่ดินแล้ว พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475 ยังมีปัญหาในเรื่องฐานภาษีแคบ อันเนื่องมาจากการกำหนดข้อยกเว้นข้อลดหย่อนที่ค่อนข้างมาก โดยเฉพาะข้อกำหนดใน มาตรา 10 และ มาตรา 9 (5) ที่เป็นผลให้โรงเรือนที่เจ้าของใช้อยู่อาศัยเอง ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากได้รับข้อยกเว้นไม่ต้องเสียภาษี⁴²

³⁸ บุญชนิกา บุญธนาภักย์, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

³⁹ สุภาภรณ์ พูลรอด, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁴⁰ หทัยทิพย์ ช่วยเจริญ, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁴¹ ประยูร จินดาวงศ์, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁴² พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475, มาตรา 10, มาตรา 9 (5), *ราชกิจจานุเบกษา* เล่ม 49 หน้า 51 (20 เมษายน 2475)

4.2.7 ปัจจัยด้านสภาพการดำเนินงานเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงาน

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมด เห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ด้านสภาพการดำเนินงานเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงาน มีสาเหตุส่วนใหญ่มาจากบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลมีจำนวนจำกัดในหลายด้าน ด้านงบประมาณตามกฎหมาย มีค่าใช้จ่ายไม่เกิน 40% ของพนักงานและพนักงานที่ไม่ค่อยมีทักษะ

“บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง มีจำนวนจำกัดในหลายด้าน เช่น ด้านงบประมาณตามกฎหมาย มีค่าใช้จ่ายไม่เกิน 40% ของพนักงาน และพนักงานที่ไม่ค่อยมีทักษะไม่ค่อยชำนาญพื้นที่”⁴³

“จำนวนของบุคลากร กับปริมาณงาน บุคลากรมีน้อยกว่าปริมาณงาน”⁴⁴

“เจ้าหน้าที่มีข้อจำกัด เพราะไม่ได้เป็นงานที่ไม่ได้ให้คุณต่อประชาชนที่เสียภาษี เมื่อเปรียบเทียบกับด้านพัฒนาชุมชนที่เอาเบี้ยยังชีพไปแจก”

“ขาดการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาช่วยในการบริหารจัดการ และทักษะในการจัดการมีน้อย”⁴⁵

“เจ้าหน้าที่มีน้อย และรับผิดชอบงานหลายด้าน เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง เป็นขนาดกลาง เจ้าหน้าที่เป็นเพียงพนักงานจ้าง”⁴⁶

⁴³ สฤชัย อภิชิตพงศ์ชัย, สัมภาษณ์โดย เชาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁴⁴ ชัยสิทธิ์ เมฆาวณิชชย์, สัมภาษณ์โดย เชาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁴⁵ สุภาภรณ์ พลอรอด, สัมภาษณ์โดย เชาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁴⁶ ประยูร จินดาวงศ์, สัมภาษณ์โดย เชาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

จากบทสัมภาษณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดสรุปได้ว่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บรายได้ด้านสภาพการดำเนินงานเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานสาเหตุส่วนใหญ่เกิดจาก เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติด้านจัดเก็บภาษีมิน้อยและไม่เพียงพอ และเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานหลายด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำภา จำลองศักดิ์ กล่าวไว้ว่า ปัญหาและอุปสรรคด้านสภาพการดำเนินงานเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานเกิดจากจำนวนบุคลากรที่มีจำนวนไม่เพียงพอกับปริมาณงานที่ต้องรับผิดชอบ อีกทั้งยังขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ โดยมีสาเหตุส่วนใหญ่มาจากการโยกย้ายบุคลากรและเจ้าหน้าที่ตลอดเวลา ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการบริหารงาน⁴⁷

4.3 แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดเก็บรายได้

สำหรับแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 8 คน พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ทั้งหมด 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่ และของผู้เสียภาษี 2) ปัจจัยด้านการจัดเก็บภาษีรายได้ 3) ปัจจัยด้านเอกสารการยื่นแบบภาษีบำรุงท้องถิ่น 4) ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ 5) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการและนโยบายการจัดเก็บภาษี 6) ปัจจัยด้านบทลงโทษของผู้ไม่เสียภาษีตามที่กฎหมายกำหนด 7) ปัจจัยด้านสภาพการดำเนินงานเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงาน ดังนี้

4.3.1 แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่ และของผู้เสียภาษี

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมด เห็นว่า แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่ และของผู้เสียภาษี โดยมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญเสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหาดังนี้

⁴⁷ อำภา จำลองศักดิ์, ปัญหาและอุปสรรคการบริหารจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ชลบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย, 2554), 44-50.

“กำชับเจ้าหน้าที่ให้ความเป็นธรรมต่อผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษีโดยการใช้หลักคุณธรรมเข้ามาบริหารจัดการงานจัดเก็บภาษี”⁴⁸

“จัดส่งเจ้าหน้าที่รับการอบรมเกี่ยวกับกฎหมาย กฎระเบียบตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือหน่วยงานจัดอบรม”⁴⁹

“ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวกับการงบประมาณรายได้ของท้องถิ่นให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้มากยิ่งขึ้น ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมค่าปรับให้มีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันอัตราการประเมินภาษี”⁵⁰

“ผู้เสียภาษีควรจะมีการทำความเข้าใจและตระหนักในความสำคัญในการเสียภาษีให้มากขึ้น ส่วนเจ้าหน้าที่ ควรจัดให้มีการอบรม และส่งเสริมด้านกำลังใจในการปฏิบัติงาน”⁵¹

“ควรให้เข้ารับการอบรมกฎหมาย ระเบียบหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง และให้รับผิดชอบงานนี้โดยเฉพาด้านที่มีเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 1 ปี”⁵²

จากบทสัมภาษณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดสรุปได้ว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดเก็บรายได้ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่ และของผู้เสียภาษี คือ การใช้หลักคุณธรรมเข้ามาบริหารจัดการงานจัดเก็บภาษี และควรจัดส่งเจ้าหน้าที่รับการอบรมเกี่ยวกับกฎหมาย กฎระเบียบตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือหน่วยงานจัดอบรมเพื่อเพิ่ม

⁴⁸ สุธัญ อภิชาติพงศ์ชัย, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁴⁹ ชัยสิทธิ์ เมฆาวณิชชย์, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁵⁰ ท้ายทิพย์ ช่วยเจริญ, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁵¹ สุภาภรณ์ พลุรอด, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁵² ประยูร จินดาวงศ์, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

ทักษะและความรู้ความเข้าใจในด้านกฎหมายเกี่ยวกับภาษีทุกภาษีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของดวงมณี เลาวกุล กล่าวว่า เมื่อร่างกฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการประเมินหนี้ภาษีไว้อย่างแน่นอนชัดเจนแล้ว ย่อมทำให้พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้ดุลยพินิจได้ลดลงการตีความกฎหมายลดลง มีหลักเกณฑ์ในการคำนวณราคาประเมินทุนทรัพย์ไว้อย่างชัดเจน เป็นผลให้ทุกคนที่เข้าข่ายต้องเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมเป็นธรรม

4.3.2 แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคด้านการจัดเก็บภาษีรายได้

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมด เห็นว่าแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนสนิม จังหวัดชลบุรี ด้านการจัดเก็บภาษีรายได้ โดยมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญเสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหาคือควรปรับปรุงในหลาย ๆ ส่วน เช่น ความสะดวกสบาย เครื่องอำนวยความสะดวก สำหรับผู้มาเสียภาษี การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ หรือการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วมากขึ้น เป็นต้น

“ควรจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ดินสอ ปากกา น้ำดื่ม หนังสือพิมพ์ หนังสืออ่านเล่น ความสะอาดของห้องน้ำ สำหรับผู้ที่มาภาษี”⁵³

“จัดส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมหรือให้มีการปฏิบัติงานภาคสนาม ทำความเข้าใจกับพื้นที่ให้มาก เพื่อจะได้มีความกล้าตัดสินใจ”⁵⁴

“ควรพัฒนาแบบการจัดเก็บ นำแบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากขึ้น”⁵⁵

⁵³ สุภาภรณ์ พูลรอด, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁵⁴ ศิริพร แสงพร, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁵⁵ หทัยทิพย์ ช่วยเจริญ, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

“สร้างแรงจูงใจต่อผู้เสียภาษี และผู้จัดเก็บภาษี”⁵⁶

“จัดให้มีรูปแบบ หรือการคำนวณให้ชัดเจนให้กับประชาชน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นการจัดเก็บรายได้ ภาษีป้าย โรงเรียน บำรุงท้องที่ เพราะแต่ละอย่างมีการคำนวณตรงกัน”⁵⁷

จากบทสัมภาษณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดสรุปได้ว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดเก็บรายได้ด้านการจัดเก็บภาษีรายได้ คือ จัดให้มีรูปแบบ หรือการคำนวณให้ชัดเจนให้กับประชาชนและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติ จัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้มาใช้บริการ และควรจัดส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมพัฒนาแบบการจัดเก็บ นำแบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุศรินทร์ คุ่มกล้า⁵⁸ กล่าวว่า ควรจัดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ ความสามารถของเจ้าหน้าที่ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัชกร โรจนรัตน์ กล่าวว่า การจัดเก็บภาษีอากรที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีปัจจัยสำคัญ คือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้จัดเก็บภาษี ควรได้รับการพัฒนา และควบคุมให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การจัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาให้ความรู้ใหม่ตลอดจนปลูกจิตสำนึกในหน้าที่

4.3.3 แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคด้านเอกสารการยื่นแบบภาษีบำรุงท้องที่

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมด เห็นว่า แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนสนิคม จังหวัดชลบุรี ด้านเอกสารการยื่นแบบภาษีบำรุงท้องที่ โดยมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญเสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหาส่วนใหญ่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจะเน้นไปที่การนำระบบสารสนเทศเข้ามาช่วย เพื่อให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วในการยื่นแบบภาษี และการปรับปรุงระบบแผนที่ภาษีให้เป็นปัจจุบัน เป็นต้น

⁵⁶ สุภาภรณ์ พูลรอด, สัมภาษณ์โดย เซาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁵⁷ ชัยสิทธิ์ เมฆาวณิชชย์, สัมภาษณ์โดย เซาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁵⁸ บุศรินทร์ คุ่มกล้า, “ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีอากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสมุทรสาคร,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2550), 1.

“การติดต่อประสานงาน กำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องประสานงานกับหน่วยงานราชการทำหนังสือแจ้งทุกส่วนราชการ และผู้เสียภาษีทราบ”⁵⁹

“จะทำให้มีระบบสารสนเทศด้านคอมพิวเตอร์เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการยื่นแบบภาษี”⁶⁰

“ควรมีระบบการจัดการทางด้านสารสนเทศ นำเทคโนโลยีเข้ามาเป็นเครื่องมือในการดำเนินการ เช่น แผนที่ภาษี ให้เป็นรูปธรรม”⁶¹

“ควรมีระบบสารสนเทศ เทคโนโลยี ระบบคอมพิวเตอร์มาช่วยดำเนินการเพื่อลดขั้นตอนหรือระยะเวลา ต้องมีระบบแผนที่ภาษีในองค์กร”⁶²

จากบทสัมภาษณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดสรุปได้ว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดเก็บรายได้ด้านเอกสารการยื่นแบบภาษีบำรุงท้องที่ คือ ควรมีการนำระบบสารสนเทศด้านคอมพิวเตอร์เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการยื่นแบบภาษี เพื่อลดขั้นตอนหรือระยะเวลาในการมาเสียภาษีของประชาชน เพื่อสร้างความสะดวกสบายและความรวดเร็วในการยื่นแบบภาษี และควรมีระบบแผนที่ภาษีในองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุศรินทร์ คุ่มกล้า กล่าวว่า แนวทางการปรับปรุงประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีอากรควรจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน

⁵⁹ สฤษฎี อภิชิตพงศ์ชัย, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁶⁰ ชัยสิทธิ์ เมฆาวณิชย์, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁶¹ ทศเกียรติย์ ช่วยเจริญ, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁶² ศิริพร แสงพร, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

4.3.4 แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคด้านการประชาสัมพันธ์

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมด เห็นว่า แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ด้านการประชาสัมพันธ์ โดยมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญเสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหา ส่วนใหญ่แล้วจะให้ความสำคัญกับควรให้มีการจัดตั้งงบประมาณให้เพียงพอในการประชาสัมพันธ์ในแต่ละปีงบประมาณ และควรให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ครบทุกด้านและครอบคลุมทุกพื้นที่ด้วย

“ควรประชาสัมพันธ์ ทางเสียงตามสาย ติดป้ายประชาสัมพันธ์การเสียภาษีให้ครอบคลุมทุกพื้นที่”⁶³

“กำหนดช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้ครอบคลุม”⁶⁴

“จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ และเชิญชวนผู้มีหน้าที่เสียภาษีให้มาเสียภาษีตามระยะเวลาที่กำหนด”⁶⁵

“ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับประโยชน์ของการเสียภาษีเพื่อสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชนในการชำระภาษี”⁶⁶

⁶³ สุภาภรณ์ พลรอด, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁶⁴ ประยูร จินดาวงศ์, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁶⁵ หทัยทิพย์ ช่วยเจริญ, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁶⁶ ชัยสิทธิ์ เมฆาวณิชชย์, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

“ควรจัดตั้งงบประมาณให้เพียงพอในการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนผู้เสียภาษีรับรู้ โดยทั่วกัน ครอบคลุมทุกพื้นที่”⁶⁷

จากบทสัมภาษณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดสรุปได้ว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดเก็บรายได้ด้านการประชาสัมพันธ์ คือ ควรประชาสัมพันธ์ให้ครบทุกด้านและทุกโอกาส ครอบคลุมทุกพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุศรินทร์ คุ่มกล้า กล่าวว่า มีการประชาสัมพันธ์และเร่งรัดผู้ที่ยังไม่ชำระภาษีโดยออกหนังสือเตือนทุกราย

4.3.5 แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคด้านการบริหารจัดการ และนโยบายการจัดเก็บภาษี

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมด เห็นว่า แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนสนิมคม จังหวัดชลบุรี ด้านการบริหารจัดการ และนโยบายการจัดเก็บภาษี โดยมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญเสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหา โดยผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จะเน้นไปที่การแก้ไขปัญหาด้านความพร้อมของบุคลากรในการปฏิบัติหน้าที่ การพัฒนาบุคลากรในทุก ๆ ด้านให้มีความพร้อมเสมอ เป็นต้น

“การแก้ไขปัญหาความพร้อมบุคลากร ควรจัดฝึกอบรมให้พนักงานตำบลที่มีหน้าที่รับผิดชอบ”⁶⁸

“กำหนดให้มีการแยกความยากง่ายของการเสียภาษีเป็นลำดับ ของประชาชนที่มายื่นเสียภาษีแต่ละประเภท และเพิ่มบุคลากรตามหน้าที่นั้น ๆ”⁶⁹

⁶⁷ ประยูร จินดาวงศ์, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁶⁸ สณูชัย อภิชาติพงศ์ชัย, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁶⁹ ชัยสิทธิ์ เมฆาวณิชชย์, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

“จัดตั้งงบประมาณพัฒนาบุคลากรด้านการจัดเก็บ พัฒนาแบบเครื่องมือสนับสนุนให้
เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และอำนวยความสะดวกประชาชนที่มาเสียภาษี”⁷⁰

“ควรเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการคลังและการงบประมาณตลอดจนการจัดเก็บ
รายได้ควรมีการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน”⁷¹

“เห็นควรให้มีช่องทางใหม่ ๆ ทำให้มีความสะดวก ต่อการบริหารจัดการของผู้เสียภาษี
และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน”⁷²

“ควรให้มีระบบแผนที่ภาษี ระบบบันทึกข้อมูล ที่มีความแม่นยำตรวจสอบได้ สรุป
รายงานข้อมูลทั้งปี สามารถนำมาวิเคราะห์หาข้อบกพร่องแก้ไขปรับปรุง ได้รวดเร็ว”⁷³

“ควรให้มีเจ้าหน้าที่จัดเก็บภาษีรายได้ปฏิบัติหน้าที่เฉพาะและให้มีข้าราชการมาทำ
หน้าที่ จัดเก็บอย่างต่อเนื่อง 1 คน”⁷⁴

“ผู้บริหารควรมีนโยบาย และแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบมีแรงจูงใจ เช่น รางวัล
และสร้างแรงจูงใจจิตสำนึกในการเสียภาษี”⁷⁵

⁷⁰ หทัยทิพย์ ช่วยเจริญ, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วน
ตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁷¹ สุภภรณ์ พลอรอด, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล
ทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁷² ประยูร จินดาวงศ์, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล
ทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁷³ ศิริพร แสงพร, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่ง
ขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁷⁴ ธิรวัชร วิถีธรรมศักดิ์, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วน
ตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁷⁵ บุญชนิภา บุญธนภาคย์, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วน
ตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

จากบทสัมภาษณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดสรุปได้ว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดเก็บรายได้ด้านการบริหารจัดการ และนโยบายการจัดเก็บภาษี คือ เพิ่มและพัฒนาบุคลากรด้านการจัดเก็บรายได้ พัฒนาแบบเครื่องมือสนับสนุนให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และอำนวยความสะดวกประชาชนที่มาเสียภาษี ควรมีนโยบาย สร้างแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัชกร โรจนรัตน์⁷⁶ ที่ได้กล่าวเกี่ยวกับการบริหารการจัดเก็บภาษีอากรที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีปัจจัยสำคัญ คือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้จัดเก็บภาษี ควรได้รับการพัฒนา และควบคุมให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การจัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาให้ความรู้ใหม่ตลอดจนปลูกจิตสำนึกในหน้าที่ และการให้บริการรับชำระภาษีนอกเวลาราชการ เช่น การให้บริการในช่วงพักเที่ยงและในวันเสาร์ทำให้ได้รับความสะดวกมากยิ่งขึ้น

4.3.6 แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคด้านบทลงโทษของผู้ไม่เสียภาษีตามที่กฎหมายกำหนด

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมด เห็นว่าแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ด้านบทลงโทษของผู้ไม่เสียภาษีตามที่กฎหมายกำหนด โดยมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญเสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหา ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่จะเสนอแนะวิธีว่าควรสร้างแรงจูงใจให้ผู้เสียภาษีมาเสียภาษีตามที่กำหนดและให้ผู้เสียภาษีตระหนักถึงความสำคัญในการมาเสียภาษี

“เจ้าพนักงานตรวจสอบออกหมายเรียก และปรากฏว่ามีได้ยื่นแบบแสดงรายการไว้หรือยื่นแบบแสดงรายการไว้แต่ชำระภาษีขาดหรือต่ำไป นอกจากจะต้องรับผิดชอบเงินเพิ่มแล้ว ยังจะต้องรับผิดชอบเสียเบี้ยปรับเพิ่มอีก”⁷⁷

⁷⁶ ธัชกร โรจนรัตน์, “ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแค อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2551), 3.

⁷⁷ สฤชัย อภิชาติพงศ์ชัย, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

“อาจจะทำให้ผู้เสียภาษามีแรงจูงใจหรือความสำคัญของการเสียภาษี อาจจะมีการอบรมของโทษไม่เสียภาษี”⁷⁸

“กฎหมายต้องให้อำนาจในการดำเนินคดีอย่างเด็ดขาดแก่องค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินการต่อผู้หลีกเลี่ยงไม่ชำระภาษี”⁷⁹

“สร้างแรงจูงใจให้ผู้เสียภาษีตระหนักถึงความสำคัญของการมาเสียภาษี”⁸⁰

“บทลงโทษตามกฎหมาย ควรมีหน่วยงานหรือขั้นตอนให้สั้นและลดลงให้มีประสิทธิภาพเป็นคุณต่อผู้เสียภาษี”⁸¹

จากบทสัมภาษณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดสรุปได้ว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดเก็บรายได้ด้านบทลงโทษของผู้ไม่เสียภาษีตามที่กฎหมายกำหนด คือ สร้างความตระหนักแรงจูงใจหรือความสำคัญของการเสียภาษี รวมถึงวิธีการดำเนินการ บทลงโทษต่อผู้หลีกเลี่ยงไม่ชำระภาษี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม กล่าวว่า หลักการบริหารการจัดเก็บภาษีที่ดี ต้องมีกฎหมายที่ใช้ในการจัดเก็บที่มีความแน่นอน ชัดเจน ซึ่งจะทำให้ผู้เสียภาษีสามารถเข้าใจได้ง่าย ยินยอม และปฏิบัติตาม และเสียภาษีได้อย่างถูกต้อง และรัฐต้องสร้างความยุติธรรมในการเก็บภาษีจึงจะได้การยอมรับจากผู้เสียภาษี

⁷⁸ ชัยสิทธิ์ เมฆาวณิช, สัมภาษณ์โดย เขาวิรินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁷⁹ บุญชนิภา บุญธนาภักย์, สัมภาษณ์โดย เขาวิรินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁸⁰ หทัยทิพย์ ช่วยเจริญ, สัมภาษณ์โดย เขาวิรินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁸¹ อธิวิรัช วิถีธรรมศักดิ์, สัมภาษณ์โดย เขาวิรินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

4.3.7 แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคด้านสภาพการดำเนินงานเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงาน

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมด เห็นว่า แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนสนิมคม จังหวัดชลบุรี ด้านสภาพการดำเนินงานเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงาน โดยมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญเสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหา ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่จะเสนอแนะวิธีว่าควรแก้ไขปัญหาคความพร้อมบุคลากรให้มีความพร้อม และควรมีการบรรจุคนลงในตำแหน่งที่มีหน้าที่ด้านการจัดเก็บรายได้ให้เพียงพอและมีการพัฒนาคนอย่างต่อเนื่อง เช่น การอบรมศึกษาดูงานต่างพื้นที่ เป็นต้น

“วางแผนเวลาการออกจดหมายแจ้งเตือนผู้ต้องชำระภาษีที่ชัดเจน และปฏิบัติตามตารางเวลาที่กำหนดไว้ แก้ไขปัญหาจดหมายไม่ถึงมือผู้ต้องชำระภาษี”⁸²

“ควรมีการบรรจุคนลงในตำแหน่งที่มีหน้าที่ด้านการจัดเก็บรายได้ให้เพียงพอและมีการพัฒนาคนอย่างต่อเนื่องโดยการให้การฝึกอบรม”⁸³

“จัดเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานอยู่ให้ปฏิบัติงานแทน กรณีเจ้าหน้าที่คนหนึ่งคนใดย้าย และพัฒนาบุคลากรด้านการจัดเก็บรายได้โดยการส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการศึกษาเพื่อพัฒนาและศึกษาดูงานต่างพื้นที่ที่ประสบผลสำเร็จในด้านการจัดเก็บรายได้”⁸⁴

⁸² หทัยทิพย์ ช่วยเจริญ, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁸³ อธิวิชัย วิถีธรรมศักดิ์, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁸⁴ สฤษฎชัย อภิชาติพงศ์ชัย, สัมภาษณ์โดย เขาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

“ควรมีการปรับปรุงโครงสร้างขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้เอื้อต่อการจัดเก็บรายได้ให้สูงขึ้น เช่น การเพิ่มจำนวนบุคลากรที่มีหน้าที่ในการจัดเก็บรายได้ เนื่องจากพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลมีพื้นที่กว้าง แต่มีเจ้าหน้าที่ในการจัดเก็บรายได้เพียงหนึ่งหรือสองคนซึ่งไม่เพียงพอ”⁸⁵

“บุคลากรยังต้องเรียนรู้และใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีเครื่องใช้สำนักงานใหม่ ๆ ให้เหมาะสมหรือใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่าในด้านการบริหาร”⁸⁶

“ควรมีการเพิ่มพูนประสิทธิภาพให้แก่พนักงานส่วนตำบลโดยการส่งเสริมให้การศึกษาอบรมและ ดูงานเกี่ยวกับการพัฒนารายได้ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกับหน่วยงานอื่น”⁸⁷

“ควรมีให้มีเจ้าหน้าที่ ที่เป็นข้าราชการปฏิบัติงานด้านนี้ โดยตำแหน่ง จะได้มีความคิดเห็น ตัดสินใจได้ทันเวลา”⁸⁸

“เห็นควรให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบเฉพาะงาน และเพิ่มอัตรากำลังอีกตามเนื้องาน”⁸⁹

⁸⁵ ชัยสิทธิ์ เมฆาวณิชช์, สัมภาษณ์โดย เชาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁸⁶ บุญชนิกา บุญธนาภักย์, สัมภาษณ์โดย เชาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁸⁷ ศิริพร แสงพร, สัมภาษณ์โดย เชาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁸⁸ สุภาภรณ์ พลุรอด, สัมภาษณ์โดย เชาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

⁸⁹ ประยูร จินดาวงศ์, สัมภาษณ์โดย เชาวินทร์ กองผา, สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 10 สิงหาคม 2560

จากบทสัมภาษณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดสรุปได้ว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดเก็บรายได้ด้านสภาพการดำเนินงานเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงาน คือ มีการปรับปรุงโครงสร้างขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้เอื้อต่อการจัดเก็บรายได้ให้สูงขึ้น เช่น การเพิ่มจำนวนบุคลากรที่มีหน้าที่ในการจัดเก็บรายได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีชกร โรจนรัตน์⁹⁰ กล่าวว่า การบริหารการจัดเก็บภาษีอากรที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีปัจจัยสำคัญ คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้จัดเก็บภาษี ควรได้รับการพัฒนา และควบคุมให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

⁹⁰ ธีชกร โรจนรัตน์, “ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแค อำเภอมะนัง จังหวัดพัทลุง”, 3.

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล พุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการบริหารงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลพุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี 2) ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหา ปรับปรุง เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลพุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี โดยการศึกษาจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสัมภาษณ์ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 8 คน ที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ เครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูล เป็นแนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) และทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการจัดกลุ่มข้อมูล (Categories) เนื้อหาที่ได้รับจากเอกสารที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์ ทำการเชื่อมโยงเนื้อหาแต่ละส่วนเข้าด้วยกันเพื่อหาข้อสรุป (Proposition) ทั้งในภาพรวมและส่วนย่อยของข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น และมีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation Technique) ด้านข้อมูล (Data Triangulation) นำเสนอข้อมูลในรูปแบบความเรียงตามวัตถุประสงค์จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะได้ดังนี้

5.1 สรุปผลงานวิจัย

5.1.1 ข้อมูลทั่วไป และประสบการณ์การทำงานด้านการจัดเก็บรายได้

ผู้สัมภาษณ์เป็นเพศหญิง จำนวน 4 คน เป็นเพศชาย จำนวน 4 คน มีอายุระหว่าง 36-45 ปี จำนวน 1 คน อายุระหว่าง 46 ปีขึ้นไป จำนวน 7 คน ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 3 คน การศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 3 คน การศึกษาระดับอนุปริญญา จำนวน 1 คน และการศึกษาระดับมัธยมปลาย จำนวน 1 คน เป็นผู้บริหาร จำนวน 1 คน ระดับหัวหน้างาน จำนวน 6 คน และระดับผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 1 คน

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญซึ่งมีประสบการณ์ ในการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลพุ่งขวางที่ผ่านมา ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการจัดเก็บภาษี ในระดับผู้บริหารผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จะดูแลในเรื่องการประเมินภาษีโรงเรือน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย และอากรฆ่าสัตว์ รองลงมา

หัวหน้างานที่มีประสบการณ์ในการจัดเก็บภาษี และรองลงมาเป็นระดับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและผู้ช่วยเจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้

5.1.2. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บรายได้

5.1.2.1 ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่ และของผู้เสียภาษี พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บรายได้ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี เกิดจากการทำงานอย่างไม่มีระเบียบแบบแผน และขาดความสามารถประสิทธิภาพของประชาชนผู้เสียภาษีแจ้งบัญชีทรัพย์สินของตนเองไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ประกอบกับกฎหมายมีความซับซ้อนและยากแก่การเข้าใจของคนโดยทั่วไป ซึ่งเป็นปัญหาส่วนหนึ่งที่ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการจัดเก็บรายได้ไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่จะได้นำมาบริหารกิจการและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวางให้มีคุณภาพและศักยภาพได้เท่าที่ควร

5.1.2.2 ปัจจัยด้านการจัดเก็บภาษีรายได้ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บรายได้ด้านการจัดเก็บภาษีรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี เกิดจากท้องถิ่นจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินได้น้อย เพราะตั้งแต่มีการเริ่มจัดเก็บภาษี ไม่เคยมีการเพิ่มอัตราภาษีเลย ทำให้มีการจัดเก็บได้น้อย อัตราภาษีโรงเรือนและที่ดิน ที่กำหนดไว้อัตรา ร้อยละ 12.5 นั้นสูงเกินไป โดยเฉพาะเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับอัตราภาษีของภาษีประเภทอื่น ๆ และเป็นผลให้ผู้มีหน้าที่ในการเสียภาษีพยายามที่จะหลีกเลี่ยงภาษีหรือมักแจ้งอัตราค่าเช่าที่ต่ำกว่าค่าเช่าจริง และเป็นปัญหาต่อเนื่องถึงการประเมินค่ารายปีของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อไป

5.1.2.3 ปัจจัยด้านเอกสารการยื่นแบบภาษีบำรุงท้องถิ่น พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บรายได้ด้านเอกสารการยื่นแบบภาษีบำรุงท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี เกิดจากการจัดเก็บข้อมูลยังไม่เป็นระบบและขาดความถูกต้องระบบแผนที่ภาษีไม่เป็นปัจจุบัน

5.1.2.4 ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บรายได้ด้านการประชาสัมพันธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี เกิดจากงบประมาณในการประชาสัมพันธ์แต่ละปีตั้งไว้ไม่เพียงพอ ค่าใช้จ่ายในประชาสัมพันธ์สูง จึงทำให้ดำเนินการได้ไม่ครอบคลุมทั่วถึงครอบคลุม

5.1.2.5 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ และนโยบายการจัดเก็บภาษี พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บรายได้ด้านการบริหารจัดการ และนโยบายการจัดเก็บภาษีขององค์การ

บริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี เกิดจากการขาดทักษะและประสบการณ์ในการทำงาน ขาดการวางแผนและความเข้าใจในการจัดเก็บรายได้ให้มีประสิทธิภาพ

5.1.2.6 ปัจจัยด้านบทลงโทษของผู้ไม่เสียภาษีตามที่กฎหมายกำหนด พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บรายได้ด้านบทลงโทษของผู้ไม่เสียภาษีตามที่กฎหมายกำหนดของ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี เกิดจากกฎหมายไม่ได้ให้อำนาจในการดำเนินคดีอย่างเด็ดขาดแก่องค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินการต่อผู้หลีกเลี่ยงไม่ชำระภาษี เพราะในการดำเนินคดีจะต้องผ่านเจ้าพนักงานปกครองทำให้ใช้เวลาดำเนินการนาน จะมีก็แค่การปรับตามสัดส่วนที่กฎหมายกำหนด

5.1.2.7 ปัจจัยด้านสภาพการดำเนินงานเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงาน พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บรายได้ด้านสภาพการดำเนินงานเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี เกิดจากงานบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลมีจำนวนจำกัดในหลายด้าน ทั้งด้านงบประมาณตามกฎหมายมีค่าใช้จ่ายไม่เกิน 40% ของพนักงานและพนักงานที่ไม่ค่อยมีทักษะมากนัก

5.1.3 แนวทางการแก้ไขปัญหการจัดเก็บรายได้

5.1.3.1 ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่ และของผู้เสียภาษี พบว่า การแก้ไขปัญหาด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่ และของผู้เสียภาษีนั้นควรมีการกำชับเจ้าหน้าที่ให้ความเป็นธรรมต่อผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษีโดยการใช้หลักคุณธรรมเข้ามาบริหารจัดการงานจัดเก็บภาษี และควรจัดส่งเจ้าหน้าที่รับการอบรมเกี่ยวกับกฎหมาย กฎระเบียบตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือหน่วยงานจัดอบรมเพื่อเพิ่มทักษะและความรู้ความเข้าใจในด้านกฎหมายเกี่ยวกับภาษีทุกภาษีที่เกี่ยวข้อง

5.1.3.2 ปัจจัยด้านการจัดเก็บภาษีรายได้ พบว่า การแก้ไขปัญหาด้านการจัดเก็บภาษีรายได้ของท้องถิ่นนั้นควรมีการพัฒนาแบบการจัดเก็บภาษีนั้นควรนำแบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากขึ้น จัดส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมหรือให้มีการปฏิบัติงานภาคสนามทำความเข้าใจกับพื้นที่ให้มากขึ้น เพื่อจะได้มีความกล้าตัดสินใจ และจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ดินสอ ปากกา น้ำดื่ม หนังสือพิมพ์ หนังสืออ่านเล่น ความสะอาดของห้องน้ำ สำหรับผู้ที่มาภาษี ที่สำคัญควรสร้างแรงจูงใจความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้มาเสียภาษีและเจ้าหน้าที่ผู้จัดเก็บภาษีด้วย

5.1.3.3 ปัจจัยด้านเอกสารการยื่นแบบภาษีบำรุงท้องที่ พบว่า การแก้ไขปัญหาด้านเอกสารการยื่นแบบภาษีบำรุงท้องที่นั้นควรมีการนำระบบสารสนเทศด้านคอมพิวเตอร์เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการยื่นแบบภาษี เพื่อลดขั้นตอนหรือระยะเวลาในการมาเสียภาษีของประชาชน เพื่อสร้างความสะดวกสบายและความรวดเร็วในการยื่นแบบภาษี

5.1.3.4 ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่า การแก้ไขปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ ควรจะมีการจัดตั้งงบประมาณให้เพียงพอในการประชาสัมพันธ์ให้เพียงพอในแต่ละปีงบประมาณ กำหนดช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้ครอบคลุม เชิญชวนผู้มีหน้าที่เสียภาษีให้มาเสียภาษีตามระยะเวลาที่กำหนด สร้างแรงจูงใจให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการมาเสียภาษี

5.1.3.5 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ พบว่า การแก้ไขปัญหาด้านการบริหารจัดการ ควรจะมีการจัดตั้งงบประมาณพัฒนาบุคลากรด้านการจัดเก็บ พัฒนาแบบเครื่องมือสนับสนุนให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และอำนวยความสะดวกประชาชนที่มาเสียภาษี และแก้ไขปัญหาค่ารวมบุคลากร ควรจัดฝึกอบรมให้พนักงานตำบลที่มีหน้าที่รับผิดชอบหรือต้องเข้ามาช่วยทำหน้าที่รับชำระภาษี ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีทุกภาษี ให้พนักงานเตรียมพร้อมสำหรับการทำงานซึ่งมีปริมาณสูงกว่าปกติ

5.1.3.6 ปัจจัยด้านบทลงโทษของผู้ไม่เสียภาษีตามที่กฎหมายกำหนด พบว่า การแก้ไขปัญหาด้านบทลงโทษของผู้ไม่เสียภาษีตามที่กฎหมายกำหนดนั้นควรมีการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เสียภาษีตระหนักถึงความสำคัญของการมาเสียภาษี กฎหมายต้องให้อำนาจในการดำเนินคดีอย่างเด็ดขาด แก่องค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินการต่อผู้หลีกเลี่ยงไม่ชำระภาษีเพราะในการดำเนินคดีจะต้องผ่านเจ้าพนักงานปกครองเป็นผู้มีอำนาจในการดำเนินคดี ทำให้ไม่มีอำนาจเด็ดขาดในการดำเนินการต่อผู้หลีกเลี่ยงไม่ชำระภาษี

5.1.3.7 ปัจจัยด้านสภาพการดำเนินงานเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงาน พบว่า การแก้ไขปัญหาด้านสภาพการดำเนินงานเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานนั้นควรมีการปรับปรุงโครงสร้างขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้เอื้อต่อการจัดเก็บรายได้ให้สูงขึ้น เช่น การเพิ่มจำนวนบุคลากรที่มีหน้าที่ในการจัดเก็บรายได้ เนื่องจากพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลมีพื้นที่กว้าง แต่มีเจ้าหน้าที่ในการจัดเก็บรายได้เพียงหนึ่งหรือสองคน ซึ่งไม่เพียงพอ และควรมีการเพิ่มพูนประสิทธิภาพให้แก่พนักงานส่วนตำบลโดยการส่งเสริมให้การศึกษา อบรมและดูงานเกี่ยวกับการพัฒนารายได้ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกับหน่วยงานอื่น เพื่อนำมาปรับประยุกต์ใช้

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย “ปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี” สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.1 ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่ และของผู้เสียภาษี พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวางมีการทำงานอย่างไม่มีระเบียบแบบแผน และขาดความสามารถ ประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ส่วนหนึ่งมาจากกฎหมายที่มีความซับซ้อนยากแก่ความเข้าใจสำหรับประชาชนทั่วไป ซึ่งทำให้เกิดปัญหาเรื่องความรู้ความเข้าใจในระเบียบการปฏิบัติงานการจัดเก็บรายได้ในปัจจุบัน ซึ่งจากผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของปิยธิดา โคกโพธิ์ ศึกษาวิจัยปัญหาการคลังท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณี เทศบาลตำบลนิคมคำสร้อย เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสาร การสังเกตการณ์ และการสัมภาษณ์ ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดเก็บรายได้ ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่ และของผู้เสียภาษี เกิดจากนโยบายของรัฐบาล และกฎระเบียบทางกฎหมายที่ไม่เอื้อต่อการบริหารงานทางการคลังที่ดี และยังคงสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จีรวัดน์ เจริญสุข ที่ศึกษาปัญหาการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดเก็บรายได้ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่ และของผู้เสียภาษีเกิดจาก ประชาชนผู้ประกอบการผู้เสียภาษีขาดความรู้ความเข้าใจในระเบียบ ขาดความเอาใจใส่จากผู้บริหารอย่างจริงจังในการสร้างความรู้ความเข้าใจใน กฎ ระเบียบ แก่ผู้เสียภาษีและยังคงสอดคล้องกับผลการวิจัยของอำภา จำลองศักดิ์ ที่ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคการบริหารจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลขุนยวม อำเภอกันยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า ปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดเก็บรายได้ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่ และของผู้เสียภาษี เกิดจากขาดความต่อเนื่องในการบริหารงาน ทำให้หน่วยงานต้องจัดหาบุคลากรลูกจ้างชั่วคราว มาปฏิบัติงานแทน ซึ่งยังทำให้เกิดปัญหาเรื่องความรู้ ความเข้าใจ ในระเบียบปฏิบัติงานการจัดเก็บรายได้

ทั้งนี้ตามความคิดเห็นของผู้วิจัยอาจเป็นเพราะ กฎระเบียบทางกฎหมายที่ไม่เอื้อต่อการดำเนินงาน มีจำกัดหลาย ๆ ด้าน เช่น งบประมาณ บุคลากร เป็นต้น รวมถึงกฎหมายมีความซับซ้อนและยากแก่การเข้าใจของคนโดยทั่วไป

5.2.2 ด้านการจัดเก็บภาษีรายได้ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง จัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินได้น้อย การจัดเก็บภาษีไม่ครบถ้วน จำนวนของบุคลากรกับปริมาณงาน จำนวนบุคลากรน้อยกว่าปริมาณงานจึงทำให้จัดเก็บไม่ได้เต็ม 100% หรือไม่เข้าเป้าที่ตั้งไว้ในแต่ละปี ซึ่งจากผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของจีรวัดน์ เจริญสุข ที่ศึกษาปัญหาการจัดเก็บรายได้

ขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ปัญหาและอุปสรรคด้านการจัดเก็บภาษีรายได้ เกิดจากปัญหาเกี่ยวกับการตรวจสอบทะเบียนผู้เสียภาษี ข้อมูลแผนที่ผู้เสียภาษี และทะเบียนทรัพย์สินหรือป้ายที่ปรากฏไม่ละเอียด และปัญหาเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ในการจัดเก็บภาษีและยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของกันยาวรรณธ์ กำเนิดสินธุ์ ศึกษาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของเทศบาล ศึกษากรณีเทศบาลตำบลแหลมฟ้าผ่า อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคด้านการจัดเก็บภาษีรายได้ เกิดจากความรู้

ทั้งนี้ ตามความคิดเห็นของผู้วิจัยอาจเป็นเพราะงบประมาณที่องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวางได้รับสำหรับการจัดเก็บภาษีรายได้ไม่สอดคล้องกับงานที่รับผิดชอบ และอาจเกิดจากจำนวนบุคลากรที่ไม่เพียงพอกับงานที่รับผิดชอบทำให้การจัดเก็บรายได้ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย

5.2.3 ด้านเอกสารการยื่นแบบภาษีบำรุงท้องที่ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวางมีระบบแผนที่ภาษีที่ยังไม่เป็นปัจจุบันและไม่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในเชิงข้อเท็จจริง และยังไม่สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดเก็บรายได้ได้อย่างเต็มที่ ที่ผ่านมามีทำได้เพียงยื่นเอกสารส่งผลการให้บริการทำให้การชำระภาษีโรงเรียนและที่ดินเป็นไปด้วยความล่าช้า จากผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของ ประพาห วงศ์สุบิน ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแกลง จังหวัดระยอง พบว่า ปัญหาและอุปสรรคด้านเอกสารการยื่นแบบภาษีบำรุงท้องที่ เกิดจากความพร้อมของสถานที่และวัสดุ อุปกรณ์ ทักษะและประสบการณ์ในการบริหารจัดการความพร้อมในการจัดทำแผนที่ภาษี และทะเบียนทรัพย์สิน และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จีรวัฒน์ เจริญสุข ศึกษาปัญหาการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ปัญหาและอุปสรรคด้านเอกสารการยื่นแบบภาษีบำรุงท้องที่ที่เกิดจากข้อมูลแผนที่ผู้เสียภาษี และทะเบียนทรัพย์สินหรือป้ายที่ปรากฏไม่ละเอียด และปัญหาเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ในการจัดเก็บภาษี การขาดเทคโนโลยีที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับทะเบียนทรัพย์สิน ไม่มีระบบแผนที่ภาษีที่มีความสมบูรณ์และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กันยาวรรณธ์ กำเนิดสินธุ์ ศึกษาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของเทศบาล ศึกษากรณีเทศบาลตำบลแหลมฟ้าผ่า อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าปัญหาและอุปสรรคด้านเอกสารการยื่นแบบภาษีบำรุงท้องที่เกิดจากการอำนวยความสะดวกการยังไม่มีการจัดทำฐานข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน

ทั้งนี้ ตามความคิดเห็นของผู้วิจัยอาจเป็นเพราะ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวางยังไม่มีให้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดเก็บรายได้ได้อย่างเต็มที่ทำให้ฐานข้อมูลด้านระบบระบบคอมพิวเตอร์ แผนที่ภาษีข้อมูลยังไม่เป็นปัจจุบัน และกระบวนการขั้นตอนในการยื่นเอกสารมีความล่าช้า ยุ่งยาก และซับซ้อน

5.2.4 ด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวางมีงบประมาณไม่เพียงพอในการจัดประชาสัมพันธ์แต่ละปีงบประมาณ และค่าใช้จ่ายในประชาสัมพันธ์สูง จึงทำให้ดำเนินการได้ไม่ค่อยทั่วถึงครอบคลุม ซึ่งจากผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของกันยารวรรณ กำเนิดสินธุ์ ศึกษาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของเทศบาล ศึกษากรณีเทศบาลตำบลแหลมฟ้าผ่า อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคด้านการประชาสัมพันธ์เกิดจาก ป้ายประชาสัมพันธ์ไม่เพียงพอ และยังไม่ชัดเจนบางส่วน สื่อที่ใช้เผยแพร่ไม่ดึงดูดความสนใจขาดความเข้มงวดและงบประมาณที่สนับสนุนไม่เพียงพอ

ทั้งนี้ ตามความคิดเห็นของผู้วิจัยอาจเป็นเพราะ งบประมาณที่องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง จัดตั้งไว้ในปีงบประมาณแต่ละปีไม่เพียงพอสำหรับการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึงทุกพื้นที่

5.2.5 ด้านการบริหารจัดการ และนโยบายการจัดเก็บภาษี พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวางขาดทักษะและประสบการณ์ในการทำงาน ขาดการวางแผนและความเข้าใจในการจัดเก็บรายได้ให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจากผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของ ปิยธิดา โคกโพธิ์ ศึกษาวิจัยปัญหาการคลังท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณี เทศบาลตำบลนิคมคำสร้อย เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสาร การสังเกตการณ์ และการสัมภาษณ์ ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคด้านการบริหารจัดการ และนโยบายการจัดเก็บภาษี เกิดจาก ขาดการจัดการที่ดีในการดำเนินการจัดเก็บและปัญหาเทศบาลขาดแหล่งรายได้ใหม่ ๆ ขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของทุกฝ่าย การขาดการมีส่วนร่วมในการช่วยกันแก้ปัญหการคลังท้องถิ่นที่เกิดขึ้นซึ่งการปกครองส่วนท้องถิ่นที่แตกต่างกัน

ทั้งนี้ตามความคิดเห็นของผู้วิจัยอาจเป็นเพราะ กระบวนการจัดการภายในยังไม่เป็นระบบ ระเบียบแบบแผน ขาดการประสานงานระหว่างบุคคล

5.2.6 ด้านบทลงโทษของผู้ไม่เสียภาษีตามที่กฎหมายกำหนด พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง กฎหมายไม่ได้ให้อำนาจในการดำเนินคดีอย่างเด็ดขาดแก่องค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินการต่อผู้หลีกเลี่ยงไม่ชำระภาษีเพราะในการดำเนินคดีจะต้องผ่านเจ้าพนักงานปกครองทำให้ใช้เวลาดำเนินการนาน จะมีก็แค่การปรับตามสัดส่วนที่กฎหมายกำหนด ไม่มีรูปแบบเป็นรูปธรรมมากนัก ซึ่งจากผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของปิยธิดา โคกโพธิ์ ที่ศึกษาวิจัยปัญหาการคลังท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณี เทศบาลตำบลนิคมคำสร้อย เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสาร การสังเกตการณ์ และการสัมภาษณ์ ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคด้านบทลงโทษของผู้ไม่เสียภาษีตามที่กฎหมายกำหนดเกิดจาก ปัญหาทางการคลังของเทศบาลว่าเกิดจากนโยบายของรัฐบาลและกฎระเบียบทางกฎหมายที่ไม่เอื้อต่อการบริหารงานทางการคลังที่ดี เทศบาลถูกจัดสรรเงินอุดหนุนได้ไม่ถึงเป้าตามที่พระราชบัญญัติการ

กระจายอำนาจกำหนด และถูกกระจายหน้าที่มากจนส่งผลกระทบต่อปริมาณที่เหลือสำหรับการพัฒนาในส่วนอื่นของเทศบาลที่น้อยลงรวมถึงข้อจำกัดของพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลที่สภาพเศรษฐกิจส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับเกษตร ดังนั้นการจัดเก็บภาษี จึงทำได้น้อย และประชาชนก็ไม่ได้มีความกระตือรือร้นในการเสียและยังอาศัยทักษะและประสบการณ์เดิม ๆ มาเป็นแนวทางปฏิบัติภาษี และยิ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอมมิกา สาครินทร์ ศึกษาประสิทธิผลการบริหารจัดการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กรณีศึกษาสำนักงานสรรพากรพื้นที่ยะลาเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร การสังเกตการณ์ การสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคด้านบทลงโทษของผู้ไม่เสียภาษีตามที่กฎหมายกำหนดเกิดจากโครงสร้างการจัดเก็บภาษีอากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่ยะลานั้นมีการเก็บภาษีทางอ้อมได้มากกว่าภาษีทางตรง ซึ่งถือว่าเป็นโครงสร้างภาษีที่ไม่เป็นธรรมเนื่องจากภาษีทางอ้อมโดยเฉพาะภาษีมูลค่าเพิ่มนั้นเป็นการเก็บภาษีในอัตราคงที่ไม่ว่าบุคคลจะมีรายได้สูงหรือต่ำก็จะต้องรับผิดชอบการจ่ายภาษีในอัตราที่เท่ากัน ซึ่งทำให้คนจนหรือผู้ที่มีรายได้น้อยเสียเปรียบผู้ที่มีรายได้มากกว่า ขณะที่ภาษีทางตรงโดยเฉพาะภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา นั้นเก็บในอัตราก้าวหน้าที่เก็บจากผู้มีรายได้มากในอัตราสูง แต่เก็บจากผู้มีรายได้ต่ำกว่าในอัตราที่ต่ำลงมา ซึ่งมีความเป็นธรรมมากกว่าการเก็บภาษีในอัตราคงที่

ทั้งนี้ ตามความคิดเห็นของผู้วิจัยอาจเป็นเพราะ นโยบายของรัฐบาลและกฎระเบียบทางกฎหมายที่ไม่เอื้อต่อการบริหารงาน ภาษีบำรุงท้องที่มีช่องโหว่ในการเลี่ยงภาษีมาก เนื่องจากอัตราภาษีสูงเกินร้อยละ 12 ของค่าเช่ารายปี มีการเลี่ยงภาษีได้ง่าย ทำให้ท้องถิ่นจัดเก็บภาษีได้น้อยกว่าที่ควรจะเป็น กฎหมายไม่ให้อำนาจในการดำเนินคดีอย่างเด็ดขาดแก่องค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินการต่อผู้หลีกเลี่ยงไม่ชำระภาษีเท่าที่ควร

5.2.7 ด้านสภาพการดำเนินงานเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงาน พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง มีบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลมีจำนวนจำกัดในหลายด้าน ด้านงบประมาณตามกฎหมาย มีค่าใช้จ่ายไม่เกิน 40% ของพนักงานและพนักงานที่ไม่ค่อยมีทักษะ จำนวนของบุคลากรกับปริมาณงาน บุคลากรมีน้อยกว่าปริมาณงาน บุคลากรไม่เพียงพอซึ่งจากการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของ ประพาฬ วงศ์สุบิน ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแกลง จังหวัดระยอง พบว่า ปัญหาและอุปสรรคด้านสภาพการดำเนินงานเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานเกิดจาก ความพร้อมของสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ทักษะและประสบการณ์ในการบริหารจัดการ ความพร้อมในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ส่วนมาตรการการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบล และยิ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัมภา จำลองศักดิ์ ที่ศึกษาปัญหาและอุปสรรคการบริหารจัดเก็บ

รายได้ของเทศบาลตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า ปัญหาและอุปสรรคด้านสภาพการดำเนินงานเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานเกิดจาก จำนวนบุคลากรที่มีจำนวนไม่เพียงพอกับปริมาณงานที่ต้องรับผิดชอบ อีกทั้งยังขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ โดยมีสาเหตุส่วนใหญ่ มาจากการโยกย้ายบุคลากรและเจ้าหน้าที่ตลอดเวลา ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการบริหารงาน ทำให้หน่วยงานต้องจัดหาบุคลากรถูกจ้างชั่วคราวมาปฏิบัติงานแทน ซึ่งยังทำให้เกิดปัญหาเรื่องความรู้ ความเข้าใจ ในระเบียบปฏิบัติงานการจัดเก็บรายได้

ทั้งนี้ ตามความคิดเห็นของผู้วิจัยอาจเป็นเพราะ งบประมาณการบริหารจัดการด้านบุคลากร เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวางในแต่ละปีงบประมาณมีข้อจำกัด ไม่มีรางวัลหรือแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ปัญหาความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ความชัดเจนของนโยบายปริมาณงานมากกว่าบุคลากร

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี” พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวางมีประสิทธิผลในการจัดเก็บรายได้ โดยภาพรวมต้องมีการปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลการจัดทำแผนการจัดเก็บรายได้ มีการจัดสรรบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และมีการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอและเหมาะสม มีการนำระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ และควรมีการนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในกระบวนการจัดเก็บภาษี และทำฐานข้อมูลผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะในการสนับสนุนให้องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวางมีการจัดเก็บรายได้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้มากยิ่งขึ้น ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

5.3.1.1 ควรมีการออกเป็นข้อกำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวางจัดทำข้อบัญญัติผ่านสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเอง จัดทำแผนพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง เช่น การรับชำระภาษีอากรนอกสำนักงานการรับชำระทางไปรษณีย์ การออกหน่วยบริการ

5.3.1.2 ควรมีนโยบายการประชาสัมพันธ์การจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนรับทราบอย่างต่อเนื่อง

5.3.1.3 ควรมีนโยบายตรวจสอบรายการทรัพย์สินที่มีอยู่ในข่ายต้องเสียภาษีให้ถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน

5.3.1.4 ปรับปรุงระเบียบ กฎหมายเกี่ยวกับรายได้ของท้องถิ่นให้ทันสมัย ชัดเจน เพื่อที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีแนวทางปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

5.3.1.5 ปรับปรุงโครงสร้างภาษีให้เป็นระบบ สามารถจัดเก็บได้ถูกต้องและเป็นธรรม ไม่มีความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน

5.3.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

5.3.2.1 ควรมีการจัดหาบุคลากรระดับปฏิบัติ ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการจัดเก็บรายได้เพิ่มขึ้นตามแผนงาน

5.3.2.2 ควรมีการจัดกิจกรรมอบรมให้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ ความเข้าใจในงานการจัดเก็บรายได้ ทั้งในเรื่องระเบียบฯ และทักษะ กระบวนการจัดเก็บรายได้ จัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง จากวิทยากรผู้มีความสามารถเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้อง กับ กฎหมาย ระเบียบ และความรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดเก็บรายได้และการปฏิบัติงาน

5.3.2.3 ควรมีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ และเทคโนโลยีให้มีความทันสมัยและเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน หรือเพียงพอกับผู้ที่มาใช้บริการ

5.3.2.4 ควรมีการจัดสรรงบประมาณในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ อย่างเพียงพอ

5.3.2.5 ควรให้บุคลากรทุกคนเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานจัดเก็บรายได้ทุกภาคส่วน

5.3.2.6 ควรให้มีการเพิ่มค่าตอบแทนพิเศษของบุคลากรจัดเก็บรายได้ และส่วนงานอื่น ๆ ที่มีการปฏิบัติงานนอกเหนือเวลาราชการ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

5.3.2.7 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนทุกฝ่าย ต้องมีการวางแผนและกำหนดกลยุทธ์ การจัดการประชุมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้รับทราบถึงข้อปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และมีแนวทางในการแก้ไขได้อย่างถูกต้อง

5.3.3 ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

5.3.3.1 ควรจัดทำโครงการศึกษาการเพิ่มศักยภาพของการจัดเก็บภาษีโดยให้ความรู้ ความเข้าใจ และสร้างขวัญกำลังใจให้กับเจ้าหน้าที่ และมีกิจกรรมสำหรับผู้มีหน้าที่เสียภาษี สร้างจิตสำนึก และผู้บริหารควรหมั่นควบคุมกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด

5.3.3.2 ควรมีการศึกษาให้ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดชลบุรี เพื่อให้ข้อมูลครบทุกพื้นที่เพื่อนำไปแก้ไขปัญหาได้จริง

5.3.3.3 ควรปรับปรุงโครงสร้างรายได้ให้มากขึ้นเพื่อเอื้อต่อให้องค์กรบริหารส่วนตำบลมีรายได้มากขึ้น

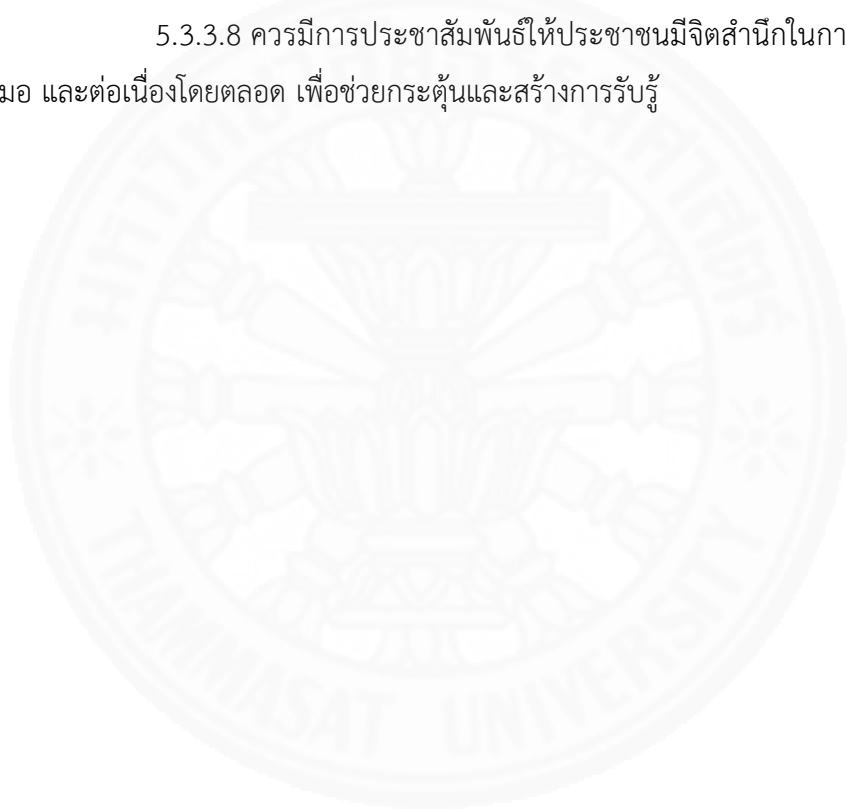
5.3.3.4 ควรเพิ่มกรอบอัตรากำลังพนักงานส่วนตำบลให้มากขึ้น เพื่อรองรับงาน และภารกิจ

5.3.3.5 ควรสร้างขวัญกำลังใจแก่พนักงานส่วนตำบล ให้ความยกย่องชมเชย และบำเหน็จความดีความชอบอย่างเหมาะสม และเพิ่มพูนความรู้ทักษะในการจัดเก็บรายได้

5.3.3.6 ควรมีมาตรการจูงใจในการให้ประชาชนเต็มใจชำระภาษี เช่น การจัดทำ โครงการภาษีคืนกำไร โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี เป็นต้น

5.3.3.7 ควรให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดเก็บรายได้มากยิ่งขึ้น เช่น พาหนะ ค่าน้ำมันรถ เป็นต้น

5.3.3.8 ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการชำระภาษีอย่าง สม่าเสมอ และต่อเนื่องโดยตลอด เพื่อช่วยกระตุ้นและสร้างการรับรู้

รายการอ้างอิง

หนังสือและบทความในหนังสือภาษาไทย

กลุ่มนักวิชาการภาษาอีสาน. *ภาษาอีสานตามประมวลรัษฎากร*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์, 2557.

เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม. *การคลังว่าด้วยการจัดสรรและการกระจาย*. พิมพ์ครั้งที่ 8 แก้ไขเพิ่มเติม, กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546.

เทพศักดิ์ บุญยรัตพันธุ์. *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างประสิทธิภาพผลของการนำนโยบายการให้บริการประชาชนไปปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2536.

ศุภลักษณ์ พินิจภูวดล. *คำอธิบายภาษีท้องถิ่น*. พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2550.

สมคิด บางโม. *กลุ่มวิชาการกลุ่มนักวิชาการภาษาอีสาน*. พิมพ์ครั้งที่ 8, กรุงเทพฯ : วิทย์พัฒน์, 2552.

องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนสนิคม จังหวัดชลบุรี. *แผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี พ.ศ. 2555 – 2557*. ชลบุรี : องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง, 2555 (อัดสำเนา)

อรัญ ธรรมโน. *ความรู้ทั่วไปทางการคลัง*. กรุงเทพฯ : บพิธ, 2518.

บทความวารสาร

ลำอาง ทองสกุล. “การบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่อสนับสนุนหลักการกระจายอำนาจทางการคลังให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.” *รัฐสภาสาร* ปีที่ 58. ฉบับที่ 1 (2553) : 73 – 84.

สุธิตา อรรถนิมาตย์ และจิราวัฒน์ เจริญสุข. “ปัญหาการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด.” *วารสารการเมืองการปกครอง* ปีที่ 4. ฉบับที่ 2 (2557)

กฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540, *ราชกิจจานุเบกษา* ตอนที่ 55 ก หน้า 1 (11 ตุลาคม 2540).

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550, *ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฎหมาย* เล่มที่ 124 ตอนที่ 47 ก (24 สิงหาคม 2550).

พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537, แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542, มาตรา 66, มาตรา 67, มาตรา 68, *ราชกิจจานุเบกษา* เล่มที่ 116 ตอนที่ 40 ก (20 พฤษภาคม 2542)

พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475, มาตรา 10, มาตรา 9 (5), *ราชกิจจานุเบกษา* เล่ม 49 หน้า 51 (20 เมษายน 2475)

วิทยานิพนธ์

จิรวัดน์ เจริญสุข. “ปัญหาการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงเกลือ อำเภอสลภูมิจังหวัดร้อยเอ็ด”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2557

ธัชกร โรจนรัตน์. “ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแค อำเภอมืองจังหวัดพัทลุง”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2551

บุศรินทร์ คุ่มกล้า. “ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีอากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสมุทรสาคร”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2550

ประพาฬ วงศ์สุปิน. “ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแกลง จังหวัดระยอง”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, 2558

ปิยธิดา โคกโพธิ์. “ปัญหาการคลังท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณี เทศบาลตำบลนิคมคำสร้อย”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2555

นารินทร์ ชูอัสมา. “ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางยอ อำเภอยะรัง จังหวัดสมุทรปราการ”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม, 2558

พอร์วิล พรหมมะณี. “ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรแผนกแผนการและการลงทุน แขวงสาละวัน สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว”. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556

เพ็ญภา ยนต์ชมภู. “กลยุทธ์การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษาเปรียบเทียบในจังหวัดขอนแก่น”. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, สาขาวิชา การปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2554

รินดา ทองสงคราม. “แนวทางการพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลพังงา อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น”. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครอง ท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2553

แสงเดือน ศรีสวัสดิ์. “ความคาดหวังของประชาชนต่อการบริการด้านการจัดเก็บภาษีขององค์การ บริหารส่วนตำบล ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอพนสนิม จังหวัดชลบุรี”. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารงานท้องถิ่น มหาวิทยาลัยบูรพา, 2550

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

กันยารวรรณ กำเนิดสินธุ์. “ประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของเทศบาล ศึกษากรณีเทศบาลตำบล แหลมฟ้าผ่า อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ.” สืบค้นเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2561. <http://human.bsru.ac.th/>

กรมสรรพากร. “คู่มือแนะนำการชำระภาษีอากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.” สืบค้นเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2560. <http://www.rd.go.th/publish/>

ขจร สารุพันธ์. “บทบาททางเศรษฐกิจของรัฐบาล.” สืบค้นเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2560. <http://www.library.polsci.chula.ac.th/>

วัชริน ขวัญพะงุ่น. “หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล.” สืบค้นเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2560. <https://www.gotoknow.org/posts/226830>

สถาบันพระปกเกล้า. “ความเป็นอิสระในการปกครองตนเองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.” สืบค้น เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2560. <http://wiki.kpi.ac.th/>

สถาบันพระปกเกล้า. “ความสัมพันธ์ระหว่างราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วน ท้องถิ่น.” สืบค้นเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2560. <http://wiki.kpi.ac.th/index>.

สถาบันพระปกเกล้า. “องค์การบริหารส่วนตำบล.” สืบค้นเมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2560.

<http://wiki.kpi.ac.th/>

สุธิดา อรรถนิมาตย์ และจิราวัฒน์ เจริญสุข. “ปัญหาการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล บึงเกลือ อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด.” สืบค้นเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2560.

http://www.kmutt.ac.th/jif/public_html/

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. “การจัดหารายได้ของรัฐโดยการจัดเก็บภาษี.” สืบค้นเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2560. <http://www.sms-stou.org/archives/2150>

หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล. “ความหมายของประสิทธิภาพและประสิทธิผล.” สืบค้นเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2560. <https://www.gotoknow.org/posts/>

องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง. “แผนที่การเดินทางมาที่องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง.”

สืบค้นเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2560. <http://www.thungkwang.go.th/index.php>.

เอมมิกา สาครินทร์. “ประสิทธิผลการบริหารการจัดเก็บภาษีอากรในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กรณีศึกษาสำนักงานสรรพากรพื้นที่ยะลา.” สืบค้นเมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2560.

http://www.kmutt.ac.th/jif/public_html

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถามข้อมูลงานวิจัย

ที่ ชบ ๐๐๒๓.๑๒/

สำนักงานส่งเสริมการปกครองอำเภอพนัสนิคม

ถนนเมืองเก่า ชบ ๒๐๑๔๐

สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถามข้อมูลงานวิจัย

เรียน นายองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามข้อมูลงานวิจัย

ตามที่ข้าพเจ้านายเชาวินทร์ กองผา ตำแหน่งท้องถิ่นอำเภอพนัสนิคม ได้เข้ารับการการศึกษาต่อที่ คณะรัฐศาสตร์ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และได้ทำกรณีศึกษาเรื่องปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

ในการนี้จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อทำการเก็บข้อมูลกรณีศึกษาดังกล่าวขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง โดยการสอบถามและเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน ที่เกี่ยวข้องการจัดเก็บรายฯ ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง เพื่อเป็นข้อมูลกรณีศึกษาเรื่องปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง ในระหว่างวันที่ ๑๕ สิงหาคม ถึง ๑๕ กันยายน ๒๕๖๐

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและให้ความอนุเคราะห์ จักขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(นายเชาวินทร์ กองผา)

ท้องถิ่นอำเภอพนัสนิคม

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอพนัสนิคม

โทร ๐๓๘-๕๖๒-๑๘๖

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัญหาและอุปสรรคการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง
อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง :

1. แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการเมืองการปกครองสำหรับนักบริหาร คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัญหาและอุปสรรคการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ระยะเวลาที่ทำงาน และประสบการณ์ทำงานด้านการจัดเก็บรายได้

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย 7 ด้าน

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล ทุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่เสียสละเวลาอันมีค่าของท่าน เพื่อตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการแก้ไขปัญหา และเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ให้กับ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรีต่อไป

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นายเชาวินทร์ กองผา

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง)

สาขาวิชาการเมืองการปกครอง สำหรับนักบริหาร

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ภาคผนวก ค
แบบสัมภาษณ์

ปัญหาและอุปสรรคการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง
อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ชื่อ - นามสกุล

เพศ อายุ ปี

ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน

ระยะเวลาที่ทำงานที่องค์การบริหารส่วนตำบล ปี เดือน

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

1. ประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดเก็บรายได้ที่ผ่านมาเป็นอย่างไร

.....
.....

2. ปัญหาและอุปสรรคการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นอย่างไร

2.1 ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบภาษีบำรุงท้องที่ของเจ้าหน้าที่
และผู้เสียภาษี

.....
.....

2.2 ปัจจัยด้านการจัดเก็บภาษีรายได้

.....
.....

2.3 ปัจจัยด้านเอกสารการยื่นแบบภาษีบำรุงท้องที่

.....
.....

2.4 ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์

.....
.....

2.5 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ และนโยบายการจัดเก็บภาษี

.....

.....

2.6 ปัจจัยด้านบทลงโทษของผู้ไม่เสียภาษีตามที่กฎหมายกำหนด

.....

.....

2.7 ปัจจัยด้านสภาพการดำเนินงานเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงาน

.....

.....

**ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในเขตอำเภอพนสนธิคม จังหวัดชลบุรี**

1. แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลควรเป็นอย่างไร

1.1 ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่
และของผู้เสียภาษี

.....

.....

1.2 ปัจจัยด้านการจัดเก็บภาษีรายได้

.....

.....

1.3 ปัจจัยด้านเอกสารการยื่นแบบภาษีบำรุงท้องถิ่น

.....

.....

1.4 ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์

.....

.....

1.5 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ และนโยบายการจัดเก็บภาษี

.....

.....

1.6 ปัจจัยด้านบทลงโทษของผู้ไม่เสียภาษีตามที่กฎหมายกำหนด

.....
.....

1.7 ปัจจัยด้านสภาพการดำเนินงานเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงาน

.....
.....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นายเชาวินทร์ กองผา
วันเดือนปีเกิด	29 สิงหาคม 2510
ตำแหน่ง	ท้องถิ่นอำเภอพนัสนิคม สำนักงานส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่นอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี
ประสบการณ์ทำงาน	2554 – ปัจจุบัน ท้องถิ่นอำเภอพนัสนิคม สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี 2551 – 2554 กลุ่มงานการเงิน บัญชี และการ ตรวจสอบ สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดชลบุรี 2548 – 2550 กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงาน ท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย 2533 – 2548 จำส่งกำลังบำรุง กองพันต่อสู้อากาศยาน ที่ 12 กองทัพเรือ